

ЗАКОН ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Обн. ДВ. бр.17 от 24 Февруари 2006г.

Част първа. ОСНОВИ НА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда принципите, дейностите, устройството и органите на управление, използваните средства, правата и задълженията на служителите, тяхното обучение и кариерно развитие, както и осигуряването на Министерството на вътрешните работи (МВР) за защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред в Република България.

(2) Дейностите, свързани със защитата на националната сигурност, противодействието на престъпността и опазването на обществения ред, се осъществяват от органите на МВР самостоятелно и във взаимодействие с други държавни органи, овластени за това.

Чл. 2. (1) Министерството на вътрешните работи е администрация с йерархичен характер и централизъм в управлението, чиято дейност е насочена към защита на правата и свободите на гражданите, националната сигурност и обществения ред.

(2) Върху дейността на МВР се упражнява граждански контрол от предвидените в Конституцията и в този закон органи.

(3) Гражданският контрол гарантира върховенството на гражданското общество над органите на МВР с цел поддържане на конституционния ред в страната.

Чл. 3. Министерството на вътрешните работи е юридическо лице на бюджетна издръжка.

Глава втора. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ДЕЙНОСТТА

Чл. 4. Дейността на МВР се осъществява въз основа на следните основни принципи:

1. спазване на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна;

2. зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство;

3. централизъм в организацията и управлението;

4. публичност;

5. конспиративност при съчетание на гласни и негласни методи и средства в определените от закон случаи;

6. сътрудничество с гражданите.

Чл. 5. При изпълнение на служебните си задължения служителите на МВР представляват цялото общество. Те са неприкосновени и се намират под защитата на закона. Неприкосновеността се изразява в специалната защита на живота и здравето им.

Глава трета. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Чл. 6. Основните задачи на МВР са:

1. защита на националната сигурност;
2. противодействие на престъпността и опазване на обществения ред;
3. защита на правата и свободите на гражданите и опазване на техните живот, здраве и имущество;
4. осигуряване на пожарна безопасност и защита на гражданите и имуществото при пожари, бедствия, аварии и катастрофи;
5. охрана и контрол на държавната граница;
6. защита на икономическата и финансово-кредитната система на държавата и на нейните културни ценности;
7. информационно осигуряване на министерството и органите на държавна власт;
8. оказване на съдействие на други държавни органи;
9. международно сътрудничество;
10. предоставяне на административни услуги и осъществяване на контролна дейност.

Глава четвърта. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 7. Основните дейности на МВР за изпълнение на задачите по чл. 6 са:

1. събиране, анализ и оценка на информация, прогнозиране и разработване на стратегически насоки, свързани с националната сигурност;
2. предотвратяване на насилствена промяна на конституционно установения ред в Република България;
3. противодействие на престъпността чрез разкриване и разследване на престъпления по предвидения със закон ред;
4. превантивна дейност;
5. опазване на обществения ред;
6. охрана и контрол на държавната граница, осъществяване на граничния режим и паспортно-визовия контрол;
7. охрана на стратегически и особено важни обекти;
8. предотвратяване на терористични действия;
9. държавен противопожарен контрол, пожарогасителна и аварийно-спасителна дейност за защита на населението при пожари, бедствия, аварии и катастрофи;
10. организиране и осъществяване на оперативно-издирвателна дейност;
11. осигуряване и прилагане на специални разузнавателни средства и

използване и съхраняване на данните, придобити чрез тях;

12. придобиване, анализиране и съхраняване на информация, включително обработване на лични данни, и предоставянето ѝ в предвидените със закон случаи;

13. изграждане на информационни фондове и информационни системи и управление на информационната дейност;

14. осигуряване на специални съобщителни средства за държавни органи;

15. криптографска защита на класифицираната информация в Република България и в дипломатическите и консулските ѝ представителства и информационна защита на техническите средства за нейното обезпечаване;

16. лицензиране и контрол над дейности, предвидени със закон;

17. контрол върху режима за пребиваване на чужденците и противодействие на незаконната миграция;

18. издаване на документи за самоличност и правоспособност и контрол върху ползването им;

19. контрол върху безопасността на движението по пътищата, техническата изправност на моторните превозни средства и регистрацията им;

20. конвойна дейност;

21. осъществяване на сътрудничество с други държавни и международни органи и организации;

22. прилагане на принудителни административни мерки;

23. административнонаказателна дейност.

Чл. 8. Други дейности на МВР могат да се възлагат само със закон.

Глава пета. УСТРОЙСТВО И ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I. Устройство

Чл. 9. Основни структурни звена на МВР са националните служби, специализираните дирекции, Академията на МВР, Медицинският институт на МВР, научноизследователските и научно-приложните институти.

Чл. 10. (1) Националните служби на МВР са:

1. Национална служба "Сигурност";

2. Национална служба "Полиция";

3. Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението".

(2) Създаването, организацията, структурата и дейността на националните служби се уреждат с този закон.

(3) Националните служби по ал. 1 са юридически лица.

Чл. 11. Национална служба "Сигурност" се състои от:

1. Генерална дирекция "Сигурност";

2. регионални управления "Сигурност".

Чл. 12. (1) Национална служба "Полиция" се състои от:

1. Генерална дирекция "Полиция";
2. областни дирекции "Полиция".

(2) В Генерална дирекция "Полиция" се създават главни дирекции и дирекции.

(3) Наименованията, организацията, структурата и дейността на дирекциите по ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.

(4) Дирекциите по ал. 1 са юридически лица.

Чл. 13. (1) Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" се състои от:

1. Генерална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението";
2. областни дирекции "Пожарна безопасност и защита на населението".

(2) Дирекциите по ал. 1 са юридически лица.

Чл. 14. (1) Областните дирекции "Полиция" и "Пожарна безопасност и защита на населението" се създават от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

(2) В областните дирекции "Полиция" и "Пожарна безопасност и защита на населението" министърът на вътрешните работи може да създава районни полицейски управления и районни служби за пожарна безопасност и защита на населението.

(3) Районите на действие на звената по ал. 2 се определят с оглед състоянието на престъпността, обществения ред и пожарната безопасност.

(4) В районните полицейски управления и в районните служби "Пожарна безопасност и защита на населението" в рамките на утвърдения им числен състав и средства за работна заплата министърът на вътрешните работи може да създава полицейски участъци за пожарна безопасност и защита на населението в отделни населени места на обслужваната територия.

Чл. 15. Районите на действие и седалищата на териториалните структури на Национална служба "Сигурност" се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

Чл. 16. (1) Специализираните дирекции на МВР са:

1. дирекция "Оперативно-техническа информация";
2. дирекция "Свързки";
3. дирекция "Защита на средствата за връзка";
4. дирекция "Оперативно издирване";
5. дирекция "Инспекторат";
6. дирекция "Информация и архив";
7. дирекция "Управление при кризи и отбранително-мобилизационна

подготовка";

8. дирекция "Координация и информационно-аналитична дейност";

9. дирекция "Правно-нормативно обслужване";

10. дирекция "Международно сътрудничество";

11. дирекция "Пресцентър и връзки с обществеността";

12. дирекция "Човешки ресурси";
 13. дирекция "Финансово и ресурсно осигуряване";
 14. дирекция "Материално-техническо осигуряване и социално обслужване", която е юридическо лице;
 15. дирекция "Ревизионна".
- (2) Организацията, структурата и дейността на дирекциите по ал. 1 се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Чл. 17. (1) Академията на МВР е висше училище, създадено с решение на Народното събрание.

- (2) Академията на МВР е юридическо лице.
- (3) Устройството и дейността на Академията на МВР се определят с правилник, приет от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

Чл. 18. (1) Медицинският институт на МВР е лечебно заведение по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения.

- (2) Медицинският институт на МВР е научноизследователски и научно-приложен институт за осъществяване на дейността по здравеопазването в МВР.
- (3) Медицинският институт на МВР е юридическо лице.

Чл. 19. (1) Научноизследователските и научно-приложните институти се създават, преобразуват и закриват от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

- (2) Устройството и дейността на институтите по ал. 1 се определят с правилници, утвърдени от министъра на вътрешните работи.

Раздел II. Управление на системата

Чл. 20. (1) Ръководството на МВР се осъществява от министър, заместник-министри и главен секретар.

- (2) Процесите на взаимодействие и координация в МВР се ръководят и контролират от министъра, заместник-министрите, главния секретар и директорите на служби и дирекции.

Чл. 21. Министърът на вътрешните работи осъществява общото и непосредственото ръководство на министерството, като:

1. провежда държавната политика по защита на националната сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред в страната;
2. организира взаимодействието с други държавни органи, както и с неправителствени организации, имащи отношение към дейността на МВР;
3. осъществява международното сътрудничество;
4. утвърждава структурата и щатовете, създава и закрива структурни звена в рамките на утвърдения бюджет и числен състав;
5. съставя и предлага проекта на бюджет на МВР;

6. разпределя бюджета на МВР, ръководи финансовото и материално-техническото осигуряване и осъществява контрол върху дейността на материалноотговорните лица в структурите на МВР;

7. ръководи управлението на човешките ресурси;

8. ръководи и осигурява провеждането на социалната политика;

9. ръководи икономическата политика при осъществяване на обслужващи и спомагателни дейности на министерството, включително образува търговски дружества с държавно имущество;

10. отговаря за управлението на предоставените на МВР държавни имоти;

11. отговаря за правното осигуряване на дейността на министерството, като издава правилници, наредби, инструкции и заповеди;

12. утвърждава Етичен кодекс за поведение на държавните служители в МВР;

13. изпълнява и други функции, определени със закон.

Чл. 22. (1) Министърът на вътрешните работи изпълнява своите функции пряко и с помощта на заместник-министрите и на главния секретар.

(2) При отсъствие министърът на вътрешните работи се замества от определен от него с писмена заповед заместник-министър.

(3) При продължително отсъствие на министъра на вътрешните работи Министерският съвет му определя заместник.

(4) При изпълнение на функциите си министърът на вътрешните работи се подпомага от политически кабинет.

Чл. 23. (1) Заместник-министрите подпомагат министъра при осъществяване на програмата на правителството и при изпълнение на неговите правомощия.

(2) Министърът на вътрешните работи делегира със заповед правомощия на своите заместници и определя техните функции.

(3) В рамките на определените им със заповедта по ал. 2 правомощия заместник-министрите организират взаимодействието и координират дейността на националните служби и специализираните дирекции.

(4) При изпълнение на правомощията си заместник-министрите издават заповеди.

Чл. 24. (1) Главният секретар е висшата професионална длъжност в МВР.

(2) Главният секретар:

1. организира, координира и контролира оперативно-издирвателната, агентурната и охранителната дейност;

2. организира взаимодействието на службите в МВР;

3. координира дейността със съответните служби на други държави и с международни органи и организации;

4. издава заповеди във връзка с изпълнението на функциите си.

Чл. 25. Главен секретар може да бъде само лице, притежаващо категория А или Б по смисъла на този закон.

Чл. 26. (1) Политическият кабинет е пряко подчинен на министъра на вътрешните работи, има съвещателни и информационно-аналитични функции и осъществява връзките на МВР с обществеността.

(2) Политическият кабинет подпомага министъра на вътрешните работи при формулиране и разработване на конкретни решения за осъществяване на правителствената политика, както и при представянето ѝ пред обществото.

(3) В политическия кабинет се включват заместник-министрите, началникът на кабинета, парламентарният секретар и директорът на дирекция "Пресцентър и връзки с обществеността".

(4) Работата на политическия кабинет се организира от началника на кабинета.

(5) Началникът на кабинета и парламентарният секретар се назначават с трудов договор и са пряко подчинени на министъра на вътрешните работи.

(6) Експертните и техническите сътрудници към политическия кабинет не могат да изпълняват функции на управление.

(7) Експертните и техническите сътрудници се назначават от министъра на вътрешните работи с трудов договор. Те нямат статут на държавни служители, а трудовите им правоотношения се прекратяват със заповед на министъра на вътрешните работи или с прекратяването на неговия мандат.

(8) Средствата за дейността на политическия кабинет и заплатите на неговия персонал представляват отделно перо в бюджета на МВР.

Раздел III. Управление на националните служби

Чл. 27. Националните служби се ръководят от директори, които са подчинени непосредствено на министъра на вътрешните работи и са преки ръководители на служителите в националните служби.

Чл. 28. (1) Директорите осъществяват общо и непосредствено ръководство на службите, като:

1. организират, ръководят и отговарят за дейността на службите;
2. изпълняват заповедите на ръководството на МВР и се отчитат пред него по направленията на дейност;
3. координират дейността на службите с други държавни органи чрез ръководството на МВР;
4. управляват информационните фондове, осигуряват и отговарят за информационното единство на националната служба със съответните териториални звена;
5. осъществяват сътрудничество със съответните служби на други държави, международни органи и организации;
6. разпределят бюджета на службите и ръководят финансовото и материално-техническото им осигуряване;
7. отговарят за управлението на човешките ресурси;
8. отговарят за управлението на предоставените на службите държавни имоти;
9. издават наказателни постановления и прилагат мерки за административна принуда по ред, определен в закон;

10. представляват юридическото лице.
- (2) В изпълнение на функциите по ал. 1 директорите издават заповеди.
- (3) За директорите на националните служби се прилага чл. 25.

Чл. 29. (1) При изпълнение на функциите си директорите се подпомагат от заместник-директори.

(2) Заместник-директорите изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

Чл. 30. (1) Областните дирекции се ръководят от директори, които:

1. осъществяват общо и непосредствено ръководство, като организират, ръководят и контролират дейността на структурните звена в дирекцията;
2. организират изпълнението на заповедите на висшестоящите им органи;
3. отговарят пред директора на службата за цялостната дейност на ръководените от тях звена, а пред неговите заместници - съобразно възложените им функции;
4. осъществяват взаимодействие с другите структурни звена в МВР;
5. разпределят бюджета на дирекцията и ръководят материално-техническото осигуряване;
6. отговарят за управлението на предоставените на службата държавни имоти;
7. отговарят за управлението на човешките ресурси;
8. осъществяват взаимодействие с местните и други органи на държавна власт;
9. издават наказателни постановления и прилагат мерки за административна принуда по ред, определен в закон;
10. представляват юридическото лице.

(2) В изпълнение на функциите по ал. 1 директорите издават заповеди.

(3) При изпълнение на функциите си директорите могат да се подпомагат от заместник-директори, които изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

Раздел IV. Управление на специализираните дирекции

Чл. 31. Специализираните дирекции се ръководят от директори.

Чл. 32. (1) Директорите осъществяват общото и непосредственото ръководство и отговарят за цялостната дейност на дирекциите пред ръководството на МВР.

(2) Директорите съобразно функциите на дирекциите осъществяват методическото ръководство и контрол върху дейността на аналогичните звена в структурата на МВР.

(3) В изпълнение на функциите по ал. 1 директорите издават заповеди.

Чл. 33. (1) При изпълнение на функциите си директорите могат да се подпомагат от заместник-директори.

(2) Заместник-директорите изпълняват функции по управление, възложени им

със заповед на директора.

Чл. 34. Директорът на дирекция "Материално-техническо осигуряване и социално обслужване" представлява юридическото лице.

Раздел V. Управление на Академията на МВР, Медицинския институт на МВР, научноизследователските и научно-приложните институти

Чл. 35. (1) Академията на МВР се ръководи от академичен съвет и ректор.

(2) Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на академията, който:

1. приема учебния план за всяка специалност и образователно-квалификационна степен, както и изготвени от катедрите учебни програми по съответните дисциплини;

2. приема плановете за научноизследователската, научно-приложната и редакционно-издателската дейност;

3. взема решения за обявяване на конкурси за асистенти и хабилитирани преподаватели;

4. провежда избор след проведен конкурс за асистент;

5. избира нехабилитирани преподаватели за по-висока научна длъжност;

6. изпълнява други функции, произтичащи от нормативните актове, отнасящи се до науката и висшето образование, прилагани в съответствие с този закон и с актовете за прилагането му.

(3) Ректорът е пряк ръководител на служителите на академията, на курсантите и на служителите, изпратени на обучение от други служби, за изпълнението на задълженията им, свързани с учебния процес, реда и дисциплината в академията, като:

1. определя дневния ред на академичния съвет;

2. решава всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на курсанти;

3. изпълнява други функции, произтичащи от законите или възложени му от министъра на вътрешните работи;

4. представлява юридическото лице.

(4) Ректорът е хабилитирано лице и се назначава от министъра на вътрешните работи.

(5) Съставът на академичния съвет се определя от министъра на вътрешните работи по предложение на ректора на академията.

Чл. 36. (1) Медицинският институт на МВР, научноизследователските и научно-приложните институти се ръководят от директори, които:

1. организират, ръководят, контролират и отговарят за дейността на институтите;

2. ръководят и контролират изготвянето на перспективните и текущите планове и осигуряват тяхното изпълнение;

3. организират взаимодействието с други институти и служби в МВР;

4. отговарят за подбора, подготовката, повишаването на квалификацията и

ефективното използване на научните кадри;

5. отговарят за управлението на предоставените им държавни имоти и материално-технически средства.

(2) Директорите по ал. 1 са хабилитирани лица.

(3) В изпълнение на функциите по ал. 1 директорите издават заповеди.

Чл. 37. (1) При изпълнение на функциите си директорите могат да се подпомагат от заместник-директори.

(2) Заместник-директорите изпълняват функции по управление, възложени им със заповед на директора.

Част втора. УПРАВЛЕНИЕ, ЗАДАЧИ, ДЕЙНОСТИ, ПРАВОМОЩИЯ И ОРГАНИ НА ОСНОВНИТЕ СТРУКТУРНИ ЗВЕНА НА МВР

Глава шеста. НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "СИГУРНОСТ"

Раздел I. Задачи и дейности

Чл. 38. Национална служба "Сигурност" е специализирана контраразузнавателна и информационна служба на МВР за защита на националната сигурност от действия на чужди специални служби, организации или лица, насочени срещу националните интереси, за установяване и неутрализиране на процеси, застрашаващи конституционно установения ред, единството на нацията, териториалната цялост и суверенитета на страната.

Чл. 39. Национална служба "Сигурност" осъществява контраразузнавателна, информационно-аналитична, прогностична, контролна, координационна и методическа дейност.

Чл. 40. (1) Национална служба "Сигурност" извършва самостоятелно или съвместно с други държавни органи контраразузнавателна дейност за наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замислени, подготвяни или осъществявани посегателства срещу националната сигурност, свързани със:

1. разузнаване в полза на чужди сили;
2. опасност за единството на нацията, териториалната цялост и суверенитета на страната;
3. противоконституционна дейност;
4. прилагане на сила или използване на общоопасни средства с политическа цел;
5. опасност за икономическата и финансовата сигурност, свързана с участие на чужди служби или организации;
6. опасност за екологичната сигурност;
7. нарушаване функционирането на Националната система за защита на

класифицираната информация;

8. застрашаване сигурността на стратегически за страната обекти и дейности;
9. деструктивно въздействие върху комуникационни и информационни системи;
10. заплахи за сигурността на органите на държавна власт;
11. международен тероризъм и екстремизъм;
12. незаконна международна търговия с оръжие, стоки или технологии с възможна двойна употреба;
13. незаконно производство, съхраняване и разпространение на общоопасни средства, стоки или технологии с възможна двойна употреба, наркотични вещества и прекурсори, подпомагани, организирани или осъществявани от чужди служби или организации;
14. незаконни миграционни процеси.

(2) Национална служба "Сигурност" осъществява контраразузнавателна дейност по отношение на чужди специални служби, организации и лица, извършващи дейност, която застрашава националната сигурност.

Чл. 41. (1) Информационната дейност на Национална служба "Сигурност" включва:

1. информационно-аналитична и прогностична дейност чрез събиране, обработване и съхраняване на информация от значение за националната сигурност и националните интереси, за нуждите на държавното управление и във връзка с управлението и извършването на собствената дейност;
2. изготвяне на контраразузнавателни оценки за състоянието на националната сигурност на базата на собствена информация и на информация, получена от други държавни органи, специализирани в сферата на защитата на националната сигурност и опазването на обществения ред;
3. информиране на висшите органи на държавна власт за състоянието и заплахите за националната сигурност;
4. изготвяне на информационни материали от справочен, аналитичен или прогностичен характер и предоставянето им на други държавни органи по установения със закон ред.

(2) За изпълнение на дейността по ал. 1 Национална служба "Сигурност" изгражда собствени информационни фондове.

(3) Службите и дирекциите в МВР своевременно предоставят на Национална служба "Сигурност" всяка постъпила или придобита от тях информация от значение за защитата на националната сигурност по ред, определен с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 42. (1) Национална служба "Сигурност" осигурява контраразузнавателна защита на стратегически за страната дейности и обекти самостоятелно или съвместно с други специализирани органи.

(2) Национална служба "Сигурност" осъществява координация и оперативно взаимодействие с чужди специални служби в съответствие с международните задължения на Република България и в интерес на националната сигурност.

(3) Национална служба "Сигурност" взаимодейства с други държавни органи в

кръга на тяхната компетентност.

Раздел II. Правомощия на органите

Чл. 43. Органи на Национална служба "Сигурност" са държавните служители.

Чл. 44. (1) При осъществяване на дейността си органите по чл. 43 имат следните правомощия:

1. осъществяват наблюдение и контрол на лица, обекти и дейности, свързани с посегателства и опасности за националната сигурност;
2. прилагат и ползват разузнавателни способности и средства при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи;
3. привличат граждани за доброволно сътрудничество;
4. използват специални разузнавателни средства при условия и по ред, определени със закон;
5. получават съдействие и организират прикриването на свои служители и тяхната дейност в държавни органи, организации и юридически лица при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет;
6. събират, обработват, съхраняват и използват данни за проверка на факти, лица и обекти, свързани със сигурността на страната;
7. получават информация от държавни органи, организации и лица във връзка със защитата на националната сигурност;
8. предоставят информация на висшите органи на държавната власт и управление чрез ръководството на МВР;
9. предоставят информация на други държавни органи, организации и лица по установения със закон ред.

(2) На президента на Република България, на председателя на Народното събрание и на министър-председателя се предоставя еднаква по обем и съдържание информация.

Чл. 45. (1) Национална служба "Сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с функционирането на Националната система за защита на класифицираната информация съгласно Закона за защита на класифицираната информация и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(2) Предписанията на директора или на оправомощените от него органи на службата са задължителни за длъжностните лица.

(3) Нарушенията на установения ред за защита на класифицираната информация се констатират с актове, съставени от органите на службата.

(4) Въз основа на съставените актове директорът на Национална служба "Сигурност" издава наказателни постановления.

Чл. 46. (1) Национална служба "Сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденците в Република България.

(2) Директорът на Национална служба "Сигурност" налага принудителна

административна мярка по чл. 75 от Закона за българските документи за самоличност за ненапускане на страната на лица, чието пътуване застрашава сигурността на Република България.

Чл. 47. (1) Органите на Национална служба "Сигурност" могат да предупреждават устно или писмено лицата, за които има достатъчно данни да се предполага, че ще извършат престъпни или други действия, застрашаващи националната сигурност.

(2) Органите на Национална служба "Сигурност" могат да призовават граждани в служебни помещения за целите по ал. 1.

Чл. 48. Органите на Национална служба "Сигурност" нямат полицейски правомощия по глава седма, раздел II.

Чл. 49. (1) Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да оказват съдействие на органите на Национална служба "Сигурност" при изпълнение на възложените им със закон задачи.

(2) Държавните органи и юридическите лица са длъжни незабавно да предоставят на Национална служба "Сигурност" всяка постъпила или придобита от тях информация, която е свързана с изпълнението на възложените със закон задачи на службата.

(3) Национална служба "Сигурност" може да изисква от органите и лицата по ал. 2 информация, необходима за изпълнение на възложените ѝ със закон задачи.

Чл. 50. (1) За изпълнение на възложените ѝ със закон задачи Национална служба "Сигурност" изгражда и поддържа информационни фондове.

(2) Редът за изграждането и поддържането на фондовете, както и редът за опазването, ползването и предоставянето на информация от тях се определят с актове на министъра на вътрешните работи по предложение на директора на Национална служба "Сигурност".

Глава седма. НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "ПОЛИЦИЯ"

Раздел I. Задачи и дейности

Чл. 51. (1) Национална служба "Полиция" е специализирана оперативно-издирвателна и охранителна служба на МВР за:

1. опазване на обществения ред;
2. предотвратяване, разкриване и разследване на престъпления;
3. противодействие на престъпната дейност на местни и транснационални престъпни групи или организации;
4. охрана на държавната граница и контрол за спазването на граничния режим, противодействие на незаконната миграция и трафика на хора;

5. предотвратяване на терористични действия и неутрализиране на терористични и диверсионни групи;
6. защита и охрана на стратегически и особено важни обекти;
7. административен контрол върху пребиваването на чужденци в Република България.

(2) Национална служба "Полиция" осъществява дейността си самостоятелно или съвместно с други държавни органи, организации и граждани.

Чл. 52. (1) В изпълнение на задачите по чл. 51 Национална служба "Полиция":

1. организира и осъществява опазването на обществения ред;
2. предотвратява, разкрива и разследва престъпления;
3. защитава правата и свободите на гражданите, съдейства за упражняването им и опазва имуществото им;
4. противодейства на организираната престъпност и корупцията, включително и чрез използване на служители под прикритие;
5. охранява държавната граница и зоните и обектите, посочени в ал. 3;
6. самостоятелно или съвместно с други държавни органи осъществява граничния режим и контрол на преминаващите през границата на страната лица и транспортни средства, включително и в зоните и обектите, посочени в ал. 3;
7. приема и предава нарушители на режима на влизане и пребиваване от и на други държави в съответствие със закона и международните договори, по които Република България е страна;
8. осъществява съпровождането на чужденци, подлежащи на експулсиране или на принудително отвеждане до границата на Република България, в съответствие със закона и международните договори, по които Република България е страна;
9. поставя и поддържа в изправност граничните знаци, обозначава граничната линия на държавната граница и не допуска разрушаване, изместване или други действия, свързани с териториалната цялост на Република България;
10. изработва едромасщабни карти и документация на държавната граница, създава и поддържа геодезическо-картографски фонд;
11. предотвратява терористични действия и обезврежда терористични и диверсионни групи;
12. организира и осъществява защита и охрана на стратегически и особено важни обекти;
13. организира и осигурява сигурността при провеждане на мероприятия на ръководството на МВР;
14. организира и изпълнява задачи, осигуряващи ръководството на МВР във военновременни и в мирновременни пунктове при привеждане на страната от мирно във военно положение и при усложнена обстановка;
15. контролира безопасността на движението по пътищата, техническата изправност на моторните превозни средства и организира извършването на регистрация на моторните превозни средства, на водачите на моторни превозни средства и на пътнотранспортните произшествия;
16. разрешава и контролира дейностите с общоопасни средства;
17. разрешава и контролира дейността на лицата, извършващи охранителна дейност;

18. издава български документи за самоличност и осъществява административен контрол по издаването, ползването и съхраняването им;

19. издирва обвиняеми и подсъдими, укрили се от наказателно преследване, осъдени, отклонили се от изтърпяване на наказание, безследно изчезнали, както и други лица, в предвидените от закон случаи;

20. организира и осъществява дейност по конвоиране на лица в страната и в чужбина;

21. извършва действия по идентификация на лица;

22. привлича граждани и неправителствени организации, които на доброволни начала да помагат за изпълнение на законово определените ѝ функции при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи;

23. самостоятелно или съвместно с други структурни звена на МВР, както и с други държавни органи, овластени за това, провежда оперативни и други действия, свързани с опазване сигурността на страната;

24. осъществява международно информационно и оперативно полицейско сътрудничество;

25. предоставя информация на държавни органи, организации, юридически лица и граждани, които имат законен интерес и основание да я получат, при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи; юридическите лица, които не са на бюджетна издръжка, и гражданите заплащат такси в размер, определен от Министерския съвет;

26. осъществява сътрудничество със и съдейства на органите на държавната власт и на местното самоуправление и на неправителствени организации и взема необходимите мерки за спазване на законите и разпорежданията на държавните органи;

27. събира, обработва, използва и предоставя информация, придобита при или по повод изпълнение на функциите си;

28. изследва и анализира причините и условията за състоянието на престъпността, благоприятстващи извършването на престъпления и други правонарушения, и изпълнява сигнални функции по отношение на държавни органи, юридически и физически лица за отстраняване на тези причини;

29. извършва криминологични и криминалистически изследвания, събира, изследва и оценява следи и веществени доказателства и изготвя експертизи;

30. разработва методики за предотвратяване и разкриване на престъпления;

31. осъществява и други дейности, предвидени в закон.

(2) Ведомствата и органите, възложили изпълнението на дейностите по ал. 1, т. 29, осигуряват необходимите документи и финансови средства за осъществяването им.

(3) За охраната на държавната граница и контрола за спазването на граничния режим Национална служба "Полиция" осъществява своите функции в граничната зона, в зоните на граничните контролно-пропускателни пунктове, международните летища и пристанища, вътрешните морски води, териториалното море, прилежащата зона, континенталния шелф, българската част на р. Дунав и другите гранични реки и водоеми.

(4) С акт на Министерския съвет се определят:

1. дълбочината на граничната ивица и граничната зона;

2. откриването и закриването на гранични контролно-пропускателни пунктове.

(5) С акт на министъра на вътрешните работи се определят:

1. редът за осъществяване на граничния паспортно-визов контрол на граничните

контролно-пропускателни пунктове;

2. способите и организацията за осъществяване на охрана на сухоземни, морски и речни участъци от държавната граница.

Раздел II. Правомощия на органите

Чл. 53. (1) Органи на Национална служба "Полиция" са държавните служители.

(2) За времето на участие в мисии на международни организации органите по ал. 1 се подчиняват и на правилата на съответната мисия.

Чл. 54. (1) Дознателите извършват разследване на престъпления по реда на Наказателно-процесуалния кодекс.

(2) На дознателите не могат да се възлагат други функции извън тези по ал. 1.

(3) При осъществяване на своите правомощия дознателят взема решения по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като се ръководи от закона.

(4) Писмените указания на прокурора по разследването са задължителни за дознателя.

(5) Горестоящите ръководители нямат право да дават указания за извършването на действия по разследването и за съставянето на заключението, както и по какъвто и да е друг начин да се намесват в разследването.

Чл. 55. (1) Полицейските органи могат да издават разпореждания до държавни органи, организации, юридически лица и граждани, когато това е необходимо за изпълнение на възложените им функции. Разпорежданията се издават писмено или устно.

(2) При невъзможност да се издадат писмено или устно разпорежданията могат да се издават чрез действия, чийто смисъл е разбираем за лицата, за които се отнасят.

(3) При изпълнение на функциите по контрол на безопасността на движението разпорежданията могат да се издават чрез действия или знаци, посочени в закон.

(4) Разпорежданията на полицейския орган са задължителни за изпълнение, освен ако налагат извършването на очевидно за лицето престъпление или нарушение.

(5) Разпорежданията, издадени в писмена форма, могат да се обжалват по реда на Закона за административното производство.

Чл. 56. (1) Полицейските органи предупреждават устно или писмено лицето, за което има достатъчно данни и се предполага, че ще извърши престъпление или нарушение на обществения ред.

(2) За писменото предупреждение се съставя протокол, с който лицето се предупреждава за отговорността, която се предвижда при извършване на съответното престъпление или нарушение на обществения ред.

(3) Протоколът за предупреждение се съставя в присъствието на лицето и на един свидетел, като след запознаване със съдържанието му се подписва от полицейския орган, лицето и свидетеля. Отказът на лицето да го подпише се удостоверява с подписа

на свидетеля. В случаите на домашно насилие копие от протокола за предупреждение се предоставя на пострадалото лице при поискване.

Чл. 57. (1) При установяване на условия и причини за извършването на престъпления и други нарушения на обществения ред полицейските органи вземат мерки за отстраняването им.

(2) Когато други органи или организации са компетентни да вземат мерките по ал. 1, полицейските органи ги уведомяват писмено за това.

(3) Компетентните органи по ал. 2 са длъжни в едномесечен срок писмено да уведомят полицейските органи за взетите мерки.

Чл. 58. Полицейските органи предотвратяват и разкриват престъпления.

Чл. 59. (1) Полицейските органи регистрират лицата, които са привлечени като обвиняеми за извършено умишлено престъпление от общ характер. Държавните органи, осъществяващи наказателното производство, са длъжни да предприемат необходимите мерки за извършване на регистрацията от полицейските органи.

(2) Регистрацията е вид обработване на лични данни за лицата по ал. 1, която се осъществява при условията на този закон.

(3) За целите на регистрацията полицейските органи:

1. събират за лицата личните им данни, посочени в чл. 18, т. 1 - 20 от Закона за българските документи за самоличност;

2. дактилоскопират и фотографират лицата;

3. изземват образци за ДНК профил на лицата, когато това е необходимо.

(4) За извършване на действията по ал. 3, т. 1 и 2 съгласието на лицата не се изисква.

(5) Лицата са длъжни да предоставят изискваните образци по ал. 3, т. 3, а при отказ те се изземват принудително с разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд.

(6) Редът за извършване на полицейската регистрация се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 60. (1) Полицейските органи могат да призовават в служебните помещения граждани за изпълнение на определените им с този закон правомощия.

(2) Полицейските органи писмено уведомяват гражданите за призоваването. В съобщението изрично се посочват целта на призоваването, часът и мястото на явяване.

(3) В неотложни случаи призоваването може да се извършва по телефон, телекс или факс. Призоваването по телефон или факс се удостоверява писмено от длъжностното лице, което го е извършило, а по телекс - с писмено потвърждаване за полученото съобщение.

Чл. 61. (1) Полицейските органи могат да извършват проверки за установяване самоличността на лице:

1. за което има данни, че е извършило престъпление или друго нарушение на

обществения ред;

2. когато това е необходимо за разкриване или разследване на престъпления и при образувано административнонаказателно производство;

3. при осъществяване на контрол по редовността на документите за самоличност и пребиваване в страната;

4. на контролен пункт, организиран от полицията;

5. по искане на друг държавен орган за оказване на съдействие при условия и по ред, предвидени в закон.

(2) Установяването на самоличността се извършва чрез представяне на документ за самоличност на лицето, сведения на граждани с установена самоличност, които познават лицето, или по друг начин, годен за събиране на достоверни данни.

Чл. 62. (1) Полицейските органи могат да извършват действия по идентификация на лице, когато:

1. самоличността на едно лице не може да бъде установена по реда на чл. 61, ал. 2;

2. лицето е извършило престъпление или съществуват данни, че е извършило престъпление;

3. чужденец, търсещ закрила по Закона за убежището и бежанците, е влязъл не по законоустановения ред или е незаконно пребиваващ в Република България.

(2) Действията по идентификация включват:

1. снемане на пръстови отпечатьци и отпечатьци от дланите на ръцете;

2. фотографиране на лицето;

3. установяване на външни белези;

4. измервания и изземване на образци за сравнителни изследвания;

5. изземване на образци от биологичен произход за сравнителна ДНК идентификация.

(3) За извършване на действията по ал. 2, т. 1 - 4 съгласието на лицето не се изисква.

(4) За извършване на действията по ал. 2, т. 5 се прилага чл. 59, ал. 5.

(5) Когато основанията по чл. 61, ал. 1 отпаднат, полицейските органи служебно или по искане на лицето унищожават събраните материали.

Чл. 63. (1) Полицейските органи могат да задържат лице:

1. за което има данни, че е извършило престъпление;

2. което след надлежно предупреждение съзнателно пречи на полицейски орган да изпълни задължението си по служба;

3. което показва тежки психични отклонения и с поведението си нарушава обществения ред или излага живота си или живота на други лица на явна опасност;

4. малолетен нарушител, който е напуснал своя дом, настойник, попечител или специализирана институция, където е бил настанен;

5. при невъзможност да се установи самоличността му в случаите и по начините, посочени в чл. 61, ал. 2;

6. което се е отклонило от изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или от местата, където е било задържано като обвиняем в изпълнение на разпореждане на полицейски орган или на орган на съдебната власт;

7. обявено за международно издирване по искане на друга държава във връзка с неговата екстрадиция или в изпълнение на Европейската заповед за арест;

8. в други случаи, определени със закон.

(2) В случаите по ал. 1 лицето може да бъде настанено в специално помещение и спрямо него могат да бъдат взети мерки за лична сигурност, ако поведението му и целите на задържането налагат това.

(3) Когато задържаното лице не владее български език, то незабавно се информира за основанията за задържането му на разбираем за него език.

(4) Задържаното лице има право да обжалва пред съда законността на задържането. Съдът се произнася по жалбата незабавно.

(5) От момента на задържането си лицето има право на защитник.

(6) За задържането съответният орган е длъжен незабавно да уведоми лице, посочено от задържания.

Чл. 64. На лицето, задържано при условията на чл. 63, ал. 1, т. 1 - 5, не могат да му бъдат ограничавани други права освен правото на свободно придвижване. Срокът на задържането в тези случаи не може да бъде повече от 24 часа.

Чл. 65. (1) За отвеждане на задържаното лице в определеното за задържане място полицейските органи издават писмена заповед.

(2) Полицейските органи са длъжни незабавно да освободят лицето, ако основанието за задържането е отпаднало.

Чл. 66. За предотвратяване на престъпления или нарушения на обществения ред полицейските органи могат да използват и технически средства за явно наблюдение, което предварително се обявява по подходящ начин.

Чл. 67. (1) Полицейските органи могат да конвоират лица в страната и в чужбина.

(2) Ведомствата и органите, възложили конвоирането, осигуряват необходимите документи и финансови средства за осъществяване на конвойната дейност.

Чл. 68. (1) Полицейските органи извършват обиск на лице:

1. задържано при условията на чл. 63, ал. 1;

2. за което съществуват данни, че носи опасни или забранени за притежаване предмети;

3. заварено на място, където е извършено престъпление или нарушение на обществения ред, когато има достатъчно данни, че у него се намират вещи, които са свързани с престъплението или нарушението.

(2) Обиск може да бъде извършен само от лице, което принадлежи към пола на обисквания.

Чл. 69. (1) Полицейските органи могат да проверяват личните вещи на лица:

1. в случаите по чл. 61, ал. 1, т. 1, 2 и 4, чл. 62, ал. 1, т. 1 и 3 и чл. 63, ал. 1, т. 3,

4, 6 и 7;

2. когато са налице достатъчно данни, че се укриват веществени доказателства за извършено престъпление;

3. в други случаи, определени със закон.

(2) Проверка на превозно средство може да бъде извършена, когато са налице данни за извършено престъпление или нарушение на обществения ред.

Чл. 70. (1) За всеки случай на извършен обиск или проверка на вещи и превозни средства полицейският орган съставя протокол.

(2) Протоколът по ал. 1 се подписва от полицейския орган, от един свидетел и от съответното лице, на което се предоставя екземпляр от него.

(3) Обискът и проверката на вещи и превозни средства се извършват по начин, който не уронва честта и достойнството на гражданите.

Чл. 71. (1) Полицейските органи могат да извършват проверки в помещения без съгласието на собственика или обитателя или в тяхно отсъствие само когато:

1. следва да се предотврати непосредствено предстоящо или започнало тежко престъпление;

2. са налице данни, че в помещението се укрива лице, извършило тежко престъпление;

3. е необходимо оказване на неотложна помощ на лица, чийто живот, здраве или лична свобода се намират в опасност или са налице други случаи на крайна необходимост.

(2) След приключване на проверката полицейските органи са длъжни да съставят протокол, в който се посочват:

1. името и длъжността на служителя и неговата месторабота;

2. самоличността на собственика или обитателя;

3. основанията за проверката;

4. времето и мястото на извършването ѝ;

5. резултатите от нея.

(3) Протоколът се подписва от полицейския орган, от един свидетел и от собственика или обитателя на помещението, когато той присъства. Отказът на собственика или обитателя да подпише протокола се удостоверява с подпис на свидетеля.

(4) Копие от протокола се предоставя на собственика или обитателя на помещението.

(5) За извършената проверка незабавно се уведомява съответният прокурор.

Чл. 72. (1) При изпълнение на служебните си задължения полицейските органи могат да използват физическа сила и помощни средства само ако те не могат да бъдат осъществени по друг начин при:

1. противодействие или отказ да се изпълни законно разпореждане;

2. задържане на правонарушител, който не се подчинява или оказва съпротива на полицейски орган;

3. конвоиране на лице или при опит то да избяга, да посегне на своя живот или

на живота и здравето на други лица;

4. оказване съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, на които противозаконно се пречи да изпълняват задълженията си;

5. нападения срещу граждани и полицейски органи;

6. освобождаване на заложници;

7. групови нарушения на обществения ред;

8. нападения на сгради, помещения, съоръжения и транспортни средства;

9. освобождаване на незаконно заети обекти, ако им е разпоредено от компетентен орган.

(2) Помощни средства са: белезници, усмирителни ризи, каучукови, пластмасови, щурмови и електрошокови палки и прибори; химически вещества, утвърдени от министъра на здравеопазването; служебни животни - кучета и коне; халосни патрони, патрони с гумени, пластмасови и шокови куршуми; устройства за принудително спиране на превозни средства; устройства за отваряне на помещения, светлинни и звукови устройства с отвличащо въздействие; водометни и въздухоструйни машини; бронирани машини и вертолети.

(3) Редът за употреба на помощни средства се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 73. (1) Физическа сила и помощни средства се използват след предупреждение, с изключение на случаите на внезапно нападение и при освобождаване на заложници.

(2) Използването на физическа сила и помощни средства се съобразява с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя.

(3) При използването на физическа сила и помощни средства полицейските органи са длъжни по възможност да пазят здравето и да вземат всички мерки за опазване живота на лицата, срещу които са насочени.

(4) Използването на физическа сила и помощни средства се преустановява незабавно след постигане целта на приложената мярка.

(5) Забранява се използването на физическа сила и помощни средства по отношение на видимо малолетни лица и бременни жени. Забраната не се отнася за случаите на масови безредици, когато са изчерпани всички други средства.

Чл. 74. (1) Полицейските органи могат да използват оръжие като крайна мярка:

1. при въоръжено нападение или заплахата с огнестрелно оръжие;

2. при освобождаване на заложници и отвлечени лица;

3. след предупреждение при задържане на лице, извършващо или извършило престъпление от общ характер, ако то оказва съпротива или се опитва да избяга;

4. след предупреждение за предотвратяване бягство на лице, задържано по съответния ред за извършено престъпление от общ характер.

(2) При използване на оръжие полицейските органи са длъжни по възможност да пазят живота на лицето, срещу което е насочено, и да не застрашават живота и здравето на други лица.

(3) Полицейските органи могат да употребяват оръжие без предупреждение при охрана на държавната граница:

1. при въоръжено нападение срещу тях;
2. срещу лица, оказали въоръжена съпротива.

(4) При охрана на държавната граница в пределите на вътрешните морски води и териториалното море на Република България полицейските органи имат право да употребяват оръжие в случаите, предвидени в Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

(5) След използване на оръжие полицейските органи изготвят доклад.

Чл. 75. (1) Полицейските органи издават разрешения и удостоверителни документи в случаите и по реда, предвидени в закон или друг нормативен акт.

(2) За издаваните разрешения и удостоверителни документи се събират такси в размер, определен от Министерския съвет.

(3) Отказите за издаване на разрешения и удостоверителни документи се обжалват по реда на Закона за административното производство.

Чл. 76. (1) За охрана на обекти от полицейски органи може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(2) За охрана на обекти със сигнално-охранителна техника от полицейските органи може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(3) За охрана от полицейските органи на спортни състезания или други масови прояви, както и на други мероприятия или дейности с краткосрочен характер, може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(4) За осигуряване на дейността по охрана на обекти от полицейски органи в рамките на утвърдения числен състав за МВР могат да се назначават служители за срока на действие на договора.

(5) Приходите и разходите от дейностите по ал. 1, 2 и 3 се отчитат по бюджета на МВР.

Чл. 77. Областните дирекции "Полиция" могат да сключват договори с лицата, осъществяващи дейност по Закона за частната охранителна дейност, за извършване на:

1. охранително обследване на обектите;
2. обучение на служителите от звената за самоохрана.

Чл. 78. (1) Полицейските органи могат да настаняват в заведения за отрезвяване лица, които поради употреба на алкохол или на други упойващи вещества не могат да контролират поведението си, нарушават обществения ред или са намерени на обществени места в безпомощно състояние.

(2) Полицейските органи незабавно, но не по-късно от 24 часа, уведомяват съответния прокурор за лицата, настанени в заведенията за отрезвяване.

(3) Заведения за отрезвяване се създават от министъра на вътрешните работи съгласувано с кметовете на общини.

(4) Организацията, функциите и дейността на заведенията за отрезвяване се

уреждат с наредба на министъра на вътрешните работи и министъра на здравеопазването.

Чл. 79. (1) Полицейските органи могат с разрешение на прокурора да настаняват лица, които водят скитнически живот или се занимават с просия, в домове за временно настаняване на пълнолетни лица.

(2) Срокът за престой в домовете за временно настаняване на пълнолетни лица е до 30 денонощия в зависимост от времето, необходимо за настаняването им в болници, интернати, домове за стари хора и инвалиди или за поставянето им под запрещение.

Чл. 80. Полицейските органи могат да настаняват в специални домове за временно настаняване чужденци, подлежащи на принудително отвеждане до границата на Република България или на експулсиране.

Чл. 81. (1) Организацията, функциите и дейността на домовете за временно настаняване на пълнолетни лица се уреждат с наредба, издадена от министъра на вътрешните работи съгласувано с главния прокурор.

(2) Организацията, дейността и редът за настаняване в специалните домове за временно настаняване на чужденци се уреждат с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 82. Полицейските органи наблюдават, установяват и контролират обекти и лица, за които има данни, че подготвят, извършват или са извършили престъпления, включително в случаите на организирана престъпна дейност на местни и транснационални престъпни групи или организации.

Чл. 83. Полицейските органи използват специални разузнавателни средства при условия и по ред, определени със закон.

Чл. 84. Полицейските органи получават съдействие и организират прикриването на служители и тяхната дейност в държавни органи, организации и юридически лица по ред, определен с наредба на Министерския съвет.

Чл. 85. (1) Полицейските органи за охрана на държавната граница:

1. разполагат сили и средства, изграждат, използват и снемат инженерно-технически съоръжения и други средства;

2. осъществяват паспортно-визов контрол и извършват проверки на стоките и транспортните средства, преминаващи през граничните контролно-пропускателни пунктове;

3. спират, задържат и извършват проверки на български и чуждестранни кораби и плавателни средства, нарушили правилата за спиране и пребиваване в териториалното море, вътрешните морски води, прилежащата зона, континенталния шелф и българската част на р. Дунав;

4. спират, задържат и извършват проверки на български и чуждестранни въздухоплавателни средства при констатиране на нарушения на граничния режим и при застрашаване сигурността на полета съвместно със специализираните звена;

5. преследват нарушители на държавната граница извън граничната зона съвместно с други органи на МВР;

6. задържат извършители на контрабанда, незаконно пренесени товари и транспортни средства, преминали извън установените за целта места, и извършват проверки съвместно с митническите власти;

7. ограничават временно или забраняват движението на лица и транспортни средства в зоните и обектите по чл. 52, ал. 3 при осъществяване на оперативно-издирвателна дейност за задържане на лица и транспортни средства и ако съществува опасност за живота и здравето на хората;

8. приемат, придружават и предават нарушители на държавната граница от и на съседните гранични органи и други държави в съответствие със закона и с международните договори, по които Република България е страна;

9. поставят и използват технически средства за наблюдение и заснемане, резултатите от които могат да се използват само за предотвратяване и разкриване на престъпления или нарушения, включително за предотвратяване и разкриване на незаконно преминаване на държавната граница, на престъпления или нарушения на територията на граничните контролно-пропускателни пунктове, насочени срещу паспортно-визовия режим, или на заплахи за сигурността на личния състав, сградите и съоръженията на службата;

10. настаняват принудително в специални помещения или в специални домове чужденци, нарушили граничния режим и подлежащи на принудително отвеждане до границата или на експулсиране по ред, определен със закон.

(2) Директорът на Национална служба "Полиция", съгласувано с министъра на външните работи и в съответствие с международните договори, назначава гранични представители за уреждане на възникнали гранични нарушения.

Чл. 86. При изпълнение на своите правомощия полицейските органи са длъжни да не унижават достойнството на гражданите и да зачитат техните права и законни интереси.

Чл. 87. (1) Национална служба "Полиция" изгражда и поддържа за нуждите на своята дейност информационни фондове, в които събира, обработва, съхранява и използва информация, придобита при или по повод изпълнение на функциите ѝ.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя на други държавни органи по ред, определен с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 88. Национална служба "Полиция" получава от останалите служби и дирекции на МВР информация, свързана с изпълнението на функциите ѝ.

Чл. 89. При осъществяване на охрана на стратегически и особено важни обекти полицейските органи имат право да:

1. разполагат сили и средства, да изграждат, използват и снемат инженерно-

технически съоръжения и други средства за охрана;

2. ползват комуникационни връзки или да ги прекъсват.

Чл. 90. При осъществяване на административен контрол върху пребиваването на чужденци в Република България полицейските органи:

1. предлагат мерки за регулиране на миграционните процеси;

2. разрешават, отказват или отнемат правото на дългосрочно пребиваване и продължават срока на пребиваване на чужденци в Република България;

3. установяват административни нарушения и прилагат мерки за административна принуда;

4. дават становища по молби за придобиване, възстановяване или освобождаване от българско гражданство, за издаване на визи и на други разрешения на чужденци, предвидени в закон;

5. анулират издадени визи или намаляват сроковете за пребиваване на чужденци в страната, определени с издадените визи при неизпълнение на законовите изисквания;

6. осъществяват дейност във връзка с издаването на документи за пътуване на чужденци от дипломатическите и консулските представителства на други държави в Република България.

Чл. 91. (1) При освобождаване на заложенци, при задържане или обезвреждане на извършители на особено опасни престъпления, когато те оказват или са склонни да оказат въоръжена съпротива, и съобразно конкретната оперативно-тактическа обстановка полицейските органи имат право да:

1. използват огнестрелно оръжие и други средства, приети на въоръжение, както и специални защитни средства, гарантиращи тяхната лична безопасност и прикритие на самоличността им;

2. отцепват райони, спират или отклоняват движението на пътни превозни средства и временно да прекъсват телекомуникационни връзки;

3. охраняват органи на МВР, държавни органи и организации при изпълнение на функциите им.

(2) Служителите, изпълняващи дейностите по ал. 1, и техните семейства се ползват от специален режим на адресна регистрация, регистрация на лични моторни превозни средства и телефони, определен от министъра на вътрешните работи.

(3) Самоличността на служителите, изпълняващи дейностите по ал. 1, се запазва в тайна.

(4) Използването на служителите, изпълняващи дейностите по ал. 1, се разрешава с писмена заповед на директора на Национална служба "Полиция" за всеки конкретен случай.

Глава осма. НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА "ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО"

Раздел I. Задачи и дейности

Чл. 92. (1) Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" е специализирана служба на МВР за пожарна безопасност и защита на населението при пожари, бедствия, аварии и катастрофи.

(2) Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" осъществява дейността си самостоятелно или съвместно с други държавни органи, организации и граждани.

Чл. 93. (1) В изпълнение на задачите си по чл. 92 Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" осъществява:

1. пожарогасителна дейност;
2. аварийно-спасителна дейност;
3. държавен противопожарен контрол;
4. превантивна дейност;
5. научно-приложна и експертна дейност;
6. информационно-аналитична дейност;
7. международна дейност;
8. разрешителна и контролна дейност на търговци, извършващи пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти;

9. други дейности, предвидени в закон.

(2) Редът за осъществяване на дейностите по ал. 1 се определя с наредби на министъра на вътрешните работи.

Чл. 94. Пожарогасителната дейност включва:

1. определяне на способите, начините и средствата за пожарогасене;
2. разработване на планове за ликвидиране на произшествията;
3. незабавно изпращане на сили и средства при съобщение за пожар;
4. спасяване на хора и имущество;
5. ограничаване и ликвидиране на пожари;
6. оказване на първа медицинска помощ на пострадалите;
7. организиране транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Чл. 95. Аварийно-спасителната дейност включва:

1. определяне на способите, начините и средствата за извършване на дейността;
2. незабавно изпращане на сили и средства при съобщения за бедствия, аварии и катастрофи;
3. ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи;
4. спасяване на хора, имущество и материални ценности;
5. оказване на първа медицинска помощ на пострадалите;
6. организиране транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Чл. 96. (1) Държавният противопожарен контрол включва:

1. контрол за спазването на правилата и нормите за пожарна безопасност при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите в

урбанизираните, земеделските, горските, защитените територии и нарушените територии за възстановяване, сградите и технологичните съоръжения и инсталации;

2. контрол върху производството, вноса, търговията и експлоатацията на изделия, машини и съоръжения във връзка с пожарната им безопасност;

3. участие в държавните приемателни комисии за разрешаване ползването на строежите;

4. издаване на сертификати и извършване на сертификационни проверки за съответствие на обектите с изискванията за пожарна безопасност;

5. съгласуване на проекти и даване на становища за въвеждане на строежите в експлоатация;

6. контрол за съответствието на оценени продукти, техника, автоматика, гасителни средства и други с изискванията за пожарна безопасност.

(2) За определяне на правилата и нормите за пожарна безопасност при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите в урбанизираните, земеделските, горските, защитените територии и нарушените територии за възстановяване министърът на вътрешните работи самостоятелно или съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството издава наредби.

Чл. 97. Превантивната дейност включва:

1. информационно-разяснителна дейност сред населението за формиране на необходимото поведение и действия при пожари, бедствия, аварии и катастрофи;

2. координация и взаимодействие с държавните органи и организации във връзка с подготовката на населението за действия при пожари, бедствия, аварии и катастрофи;

3. издателска дейност в областта на пожарната безопасност и защитата на населението.

Чл. 98. Научно-приложната и експертната дейност включват:

1. разработване на правила и норми за осигуряване на пожарната безопасност и защитата на населението;

2. научно-информационно обслужване и изготвяне на научно-приложни продукти в областта на пожарната безопасност и защитата на населението;

3. изследване на причините и условията за възникване и разпространяване на пожари, аварии и бедствия;

4. разработване на методи и средства за предотвратяване и ликвидиране на пожари, аварии и бедствия;

5. изследване и определяне на показатели от пожарната характеристика на вещества, материали и продукти;

6. определяне реакцията на огън и границата на огнеустойчивост на материали, строителни продукти и съоръжения и издаване на протоколи;

7. определяне и издаване на протоколи за технически и физико-химически характеристики на пожаротехнически средства и гасителни вещества;

8. оценка за съответствието на продуктите и спасителните съоръжения с изискванията за пожарна безопасност;

9. сертификация на продукти, осигуряващи пожарната безопасност;

10. извършване на експертизи на пожари и аварии;

11. съгласуване и разработване на проекти и типове противопожарно оборудване, инсталации, уреди, съоръжения, гасителни вещества и пожарозащитни продукти.

Чл. 99. (1) Информационно-аналитичната дейност включва събиране, обработване, съхраняване, анализиране, използване и предоставяне на информация за:

1. възникналите пожари, аварии, бедствия и катастрофи и извършената дейност от службата;

2. превантивните и административнонаказателните мерки;

3. стратегическите и особено важните обекти;

4. противопожарната и спасителната техника, въоръжение и гасителни средства;

5. плановете за ликвидиране на последиците от пожари, аварии, бедствия и катастрофи;

6. издадените разрешения на търговци, извършващи пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти.

(2) Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" изгражда и поддържа информационни фондове на базата на информация, придобита при изпълнение на функциите си.

(3) Информацията по ал. 1 се предоставя на държавни органи, организации, юридически лица и граждани, които имат законен интерес и основание да я получат, при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи. Юридическите лица, които не са на бюджетна издръжка, и гражданите заплащат такси в размер, определен от Министерския съвет.

Чл. 100. Международната дейност включва:

1. организиране, координиране и представляване на МВР в сътрудничеството със сродни международни институции и организации в областта на пожарната безопасност и защитата на населението;

2. разработване на програми и проекти по международни фондове;

3. участие в подготовката и изпращането на спасителни екипи в международни мисии.

Чл. 101. Разрешителната и контролната дейност на търговци, осъществяващи пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти, включва издаване на разрешения и контрол за спазване на изискванията при осъществяване на тези дейности.

Раздел II. Правомощия на органите

Чл. 102. Органи на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" са държавните служители.

Чл. 103. При гасене на пожари и спасяване на хора и имущество при пожари, аварии, бедствия и катастрофи органите по чл. 102 имат право да:

1. влизат по всяко време в жилищни, производствени и други сгради и помещения на физически или юридически лица;
2. разрушават сгради или части от тях, разглобяват конструкции, отстраняват, унищожават или повреждат имущество, дървета или други насаждения, когато няма друг начин за действие;
3. използват спасителни, гасителни, транспортни, съобщителни и други технически средства - собственост на физически или юридически лица;
4. привличат длъжностни лица и граждани за оказване на съдействие;
5. изменят реда за движение в района, където се извършват спасителни и гасителни действия, до пристигането на съответните компетентни органи;
6. използват безвъзмездно водоизточници и водопроводни мрежи за осигуряване на необходимите количества вода за гасене.

Чл. 104. (1) При упражняване на държавен противопожарен контрол органите по чл. 102:

1. извършват проверки и контрол за спазване на правилата и нормите за пожарна безопасност при проектиране, строителство и експлоатация на обекти в населени места;
2. извършват проверки в жилищата на гражданите през деня в присъствието на обитателите им при получаване на писмен сигнал за нарушаване на правилата и нормите за пожарна безопасност, а при отсъствието или отказа им - след разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд;
3. издават писмени разпореждания за изпълнение на правилата за пожарна безопасност на държавни органи, организации, юридически лица и граждани;
4. прилагат мерки за административна принуда при констатиране на нарушения на правилата и нормите за пожарна безопасност;
5. сигнализират държавни органи, организации, юридически лица и граждани при нарушаване на правилата и нормите за пожарна безопасност;
6. при наличие на данни за извършено престъпление сигнализират съответния прокурор;
7. изискват от държавни органи, организации, юридически лица и граждани документи и сведения, свързани с осигуряването на пожарната безопасност; информацията, станала им известна, се пази в тайна;
8. изискват документи за правоспособност за упражняване на пожаро- и взривоопасни професии и дейности;
9. издават разрешения на търговци, извършващи пожаро- и взривоопасна дейност;
10. дават становища за съответствие на инвестиционните проекти с изискванията за пожарна безопасност;
11. издават сертификати за съответствие на обектите с изискванията за пожарна безопасност;
12. дават становища за разрешаване ползването на строежи при условията на чл. 177 от Закона за устройство на територията;
13. извършват контрол на влаганите в обектите материали и инсталации за съответствието им с изискванията за пожарна безопасност;
14. издават разрешения на търговци за извършване на пожарогасителна или

аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти и контролират спазването на условията на издаденото разрешение;

15. издават документи за пожарната безопасност на обекти, строежи, инсталации, съоръжения и други по искане на физически или юридически лица, когато това е предвидено в нормативен акт.

(2) За издаваните сертификати, становища и други документи се събират такси в размер, определен от Министерския съвет.

(3) Отказите за издаване на сертификати и разрешения се обжалват по реда на Закона за административното производство.

Чл. 105. Органите на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" не осъществяват:

1. пожарогасителна и аварийно-спасителна дейност в обекти на подземната минна промишленост;

2. държавен противопожарен контрол в обекти на подземната минна промишленост, на Министерството на отбраната и на транспортните средства, с изключение на земеделската техника и подвижния железопътен състав.

Чл. 106. Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да спазват разпорежданията на органите на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" и да оказват съдействие при изпълнение на правомощията им.

Раздел III. Осъществяване на дейност по осигуряване на пожарната безопасност по договори и от субекти извън органите на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението"

Чл. 107. (1) За осигуряване пожарната безопасност на обекти от органите на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(2) За осигуряване пожарната безопасност на масови прояви, както и на други мероприятия или дейности с краткосрочен характер, от органите на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" може да се сключват договори между МВР и заинтересованите лица.

(3) За осигуряване на дейностите по ал. 1 в рамките на утвърдения числен състав за МВР могат да се назначават служители за срока на действие на договора.

(4) Приходите и разходите от дейностите по ал. 1 и 2 се отчитат по бюджета на МВР.

Чл. 108. (1) Министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица издават и отнемат разрешения на търговци за осъществяване на пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти.

(2) Лицата, непосредствено осъществяващи дейност на търговци, трябва да

отговарят на следните изисквания:

1. да притежават необходимата професионална квалификация;
2. да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;

3. да не страдат от психическо заболяване.

(3) Издаденото разрешение за осъществяване на дейности по ал. 1 се отнема в случаите, когато:

1. в тримесечен срок от получаване на разрешението търговецът не осигури необходимия минимум от технически средства или личен състав за осъществяване на дейността си;

2. при осъществяване на дейността си търговецът не поддържа необходимия минимум от технически средства или личен състав или държи на работа лице в нарушение на изискванията по ал. 2 и в едномесечен срок от получаване на отправеното писмено предупреждение не отстрани констатираните несъответствия.

(4) Редът за издаване и отнемане на разрешения за осъществяване на пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти от търговци, за установяване на необходимата професионална квалификация, както и минимумът от технически средства и личен състав, се определят от министъра на вътрешните работи с наредба.

(5) За издаване на разрешенията по ал. 1 се събират такси в размер, определен от Министерския съвет.

Чл. 109. Областните дирекции "Пожарна безопасност и защита на населението" могат да сключват договори с търговците, получили разрешения по чл. 108, ал. 1, за:

1. обучение на лицата, непосредствено осъществяващи пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти;

2. методическа помощ при организиране на пожарната и аварийната безопасност на обектите.

Чл. 110. (1) По ред, определен от Министерския съвет, на територията на населените места и общините могат да се създават доброволни формирования за подпомагане органите на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" за:

1. предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на пожари;

2. ограничаване и ликвидиране на последиците от бедствия, аварии и катастрофи;

3. спасяване на хора и имущество.

(2) Участниците в доброволните формирования по ал. 1 имат правата по чл. 103, т. 1, 2 и 6 и по чл. 37, 38 и 39 от Закона за управление при кризи.

Глава девета. СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДИРЕКЦИИ

Раздел I. Задачи и дейности

Чл. 111. (1) Дирекция "Оперативно-техническа информация" извършва негласна оперативно-техническа дейност, като:

1. осигурява, разработва и прилага специални разузнавателни средства и изготвя веществени доказателствени средства при условия и по ред, определени със закон;

2. наблюдава, прониква, фотографира, осъществява видео- и звукозаписване, филмиране, белязване на предмети и изготвя психологичен анализ във връзка със събирането на данни за извършени престъпления и за защита на националната сигурност и обществения ред;

3. извършва оперативно-техническа проверка на пощенска и друга кореспонденция за опазване на живота, здравето и сигурността на гражданите и за защита на националната сигурност и обществения ред;

4. контролира предаването на данни и получаването на информация чрез кабелни средства за комуникация;

5. предотвратява чрез технически способности терористични действия, насочени срещу държавни органи, организации, юридически лица и граждани, както и срещу стратегически обекти и дейности;

6. извършва информационна дейност.

(2) Дирекция "Оперативно-техническа информация" ръководи и контролира дейността на териториалните си звена.

Чл. 112. Дирекция "Свързки" осигурява необходимите за органите на държавната власт и за МВР специални съобщителни средства, като:

1. проучва, проектира, разработва и внедрява нови системи, технически съоръжения и средства в свързочната техника;

2. осигурява специалната и оперативната свързка за органите на държавната власт и за МВР на територията на цялата страна;

3. планира и организира дейността на свързочната система и осъществява управлението, контрола и автоматизирането ѝ;

4. експлоатира, поддържа и обслужва техническите съоръжения и средства в свързочната система;

5. организира свързките при провеждане на мероприятия и учения на органите на държавната власт и службите и дирекциите на МВР;

6. организира наемането на съоръжения и услуги от лицензираните далекосъобщителни оператори;

7. осигурява подготовката на свързочната система за военно време и при бедствия и производствени аварии;

8. осъществява взаимодействие с националните служби и специализираните дирекции на МВР, с държавни органи, организации и юридически лица във връзка с изпълнението на функциите си;

9. извършва информационна дейност.

Чл. 113. (1) Дирекция "Защита на средствата за връзка" е орган по криптографска сигурност на класифицираната информация в Република България и в дипломатическите и консулските ѝ представителства за придобиване, систематизиране и обработка на информация от чужди източници в интерес на националната сигурност и

оперативен контрол на националния радиочестотен спектър, като:

1. оценява и разработва криптографски алгоритми и средства за криптографска сигурност на класифицираната информация; одобрява и контролира криптографските мрежи за класифицирана информация; изработва и разпределя използваните криптографски ключове; разрешава и контролира производството и вноса на средства за криптографска сигурност;

2. извършва акредитация и издава сертификат за сигурност на автоматизираните информационни системи или мрежи, използвани за работа с класифицирана информация; координира и контролира дейността по защита от паразитни електромагнитни излъчвания на техническите средства, обработващи, съхраняващи и пренасящи класифицирана информация;

3. организира и осъществява комуникациите на Република България с дипломатическите и консулските и представителства и криптографската сигурност на обменяната информация, като осигурява необходимия персонал във ведомствените звена и в дипломатическите и консулските представителства;

4. придобива, обработва и систематизира информация с технически средства от технически източници на други държави в интерес на националната сигурност и я предоставя на потребители, определени със закон и със заповед на министъра на вътрешните работи;

5. разкрива и предотвратява използването на националния радиочестотен спектър срещу сигурността на страната или в нарушение на законите и взаимодейства с компетентните държавни органи;

6. контролира и отстранява източниците на радиосмущения в радиочестотния спектър, разпределен за нуждите на националната сигурност и отбраната на Република България;

7. осигурява и прилага специални разузнавателни средства и изготвя веществени доказателствени средства при условия и по ред, определени със закон;

8. извършва оперативно-издирвателна дейност;

9. взаимодейства с другите служби на МВР и със специализирани държавни органи, както и със сродни служби на други държави и международни организации в кръга на своята компетентност;

10. извършва информационна и аналитична дейност, материалите от която предоставя на ръководството на МВР, службите и дирекциите на министерството и на други държавни органи по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

(2) Ведомствата осигуряват финансово дейността на звената по ал. 1, т. 3 и в дипломатическите и консулските представителства.

(3) Организацията на дейността по ал. 1, т. 3 се определя с наредба на Министерския съвет.

(4) За изпълнение на функциите по ал. 1, т. 4 и 5 дирекция "Защита на средствата за връзка" разработва и прилага специфични методи и средства.

Чл. 114. Дирекция "Оперативно издирване" извършва негласна оперативно-техническа дейност за разкриване и документиране извършването на престъпления, включително за изготвяне на веществени доказателствени средства, като:

1. осъществява наблюдение на лица и обекти и съдейства за предотвратяване извършването на престъпления;

2. извършва проследяване на лица;
3. извършва записи, филмира и фотографира лица и обекти;
4. контролира проведени телефонни разговори от обществени телефонни автомати;
5. охранява чрез използване на специфични методи и специални разузнавателни средства живота, здравето и имуществото на физически лица;
6. извършва оперативно проучване на лица и обекти;
7. ръководи и контролира дейността на териториалните си звена;
8. участва в съвместни мероприятия с компетентните структурни звена на МВР по разкриване и предотвратяване на престъпления;
9. участва в обучението на служители на разузнавателните и контраразузнавателните служби на Република България;
10. изгражда и използва собствен информационен фонд като част от информационната система на МВР;
11. съхранява изготвени от дирекцията веществени доказателствени средства и ги предоставя на съответните органи на съдебната власт по тяхно искане.

Чл. 115. Дирекция "Инспекторат":

1. осъществява контрол за изпълнението на актовете на министъра на вътрешните работи, на заместник-министрите и на главния секретар;
2. дава становище за отстраняване на допуснати нарушения и пропуски в работата на основните структурни звена на МВР;
3. оказва помощ по организацията и методите на работа на ръководния състав на основните структурни звена на МВР;
4. осъществява контрол и оказва методическа помощ в работата на основните структурни звена на МВР за противодействие на корупцията в министерството;
5. извършва самостоятелно или съвместно с други държавни органи информационна и организационна дейност за противодействие на корупцията в МВР, както и за разкриване на други форми на неправомерно поведение на служители на МВР.

Чл. 116. (1) Дирекция "Информация и архив":

1. приема, регистрира и обработва документи, изготвени от службите и дирекциите на МВР, като създава фондове за временно и постоянно запазване;
2. предлага на министъра на вътрешните работи архивни документи за премахване нивото им на класификация;
3. издирва и събира документи и предмети, свързани с историята на МВР, и осъществява експозиционна дейност;
4. реставрира и консервира архивни документи и създава архивни фондове;
5. изготвя аналитични и статистически справки и доклади по данни на оперативния отчет за нуждите на ръководството на МВР и оперативните звена;
6. предоставя информация и документи на ръководството на МВР, на службите и дирекциите на МВР, на държавните органи, организации и юридически лица по установен ред;
7. издава удостоверителни документи и предоставя документи на граждани по установен ред, за което се събират такси в размер, определен от Министерския съвет;

8. осъществява организационно и методическо ръководство и контрол по състоянието и съхраняването на документи и по организацията на деловодствата в службите и дирекциите по предмета на дейността си;

9. предлага на министъра на вътрешните работи проект на нормативен акт за реда и начина за унищожаване на документи, несъдържащи класифицирана информация;

10. съвместно с други служби и дирекции на МВР изготвя проекти на нормативни актове по предмета на дейността си;

11. ръководи и контролира териториалните си звена.

(2) Дирекция "Информация и архив" организира и води оперативния отчет в МВР по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

(3) Архивният фонд на МВР се съхранява в дирекция "Информация и архив" при спазване на изискванията на Закона за Държавния архивен фонд и Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 117. Дирекция "Управление при кризи и отбранително-мобилизационна подготовка":

1. разработва и поддържа плана за привеждане на МВР в готовност за работа във военно време, плана за мобилизация, военновременния план и плана на МВР за управление при кризи;

2. планира участието на МВР в отбраната на страната;

3. организира изграждането и експлоатацията на системите от пунктове за управление на МВР и поддържането им в оперативна и техническа готовност за използване;

4. разработва и предлага за утвърждаване проекти на военновременни структури и щатове съобразно функциите на МВР във военно време;

5. организира и контролира създаването и поддържането на кризисни и военновременни запаси на МВР;

6. планира, разпределя и отчита финансовите средства по отбранително-мобилизационната подготовка и организира съставянето на военновременния проектобюджет на МВР;

7. организира и контролира дейността на оперативните дежурни центрове и части за поддържане готовността на МВР за оповестяване при привеждането му в готовност за работа при кризи и при положение на война, военно или извънредно положение;

8. подпомага дейността на ръководството на МВР за управление на силите и средствата на министерството при кризи и при положение на война, военно или извънредно положение;

9. планира, организира, ръководи и контролира мобилизационната подготовка и провеждането на мобилизацията в структурните звена на МВР;

10. организира и провежда подготовката на ръководния състав на МВР за управление на силите и средствата на министерството при привеждане в готовност за работа при кризи и при положение на война, военно или извънредно положение;

11. планира, организира, ръководи и контролира подготовката на структурните звена на МВР за работа при кризи и при положение на война, военно или извънредно положение;

12. осъществява взаимодействието на МВР с други държавни органи по въпросите на готовността за работа при кризи и при положение на война, военно или извънредно положение;

13. контролира готовността на структурните звена на МВР за работа при кризи и при положение на война, военно или извънредно положение;

14. при привеждане в готовност за работа във военно време изпълнява планираните мероприятия, въвеждането в действие на военновременните план и бюджет, организира работата на пунктовете за управление и тяхната охрана и отбрана;

15. организира, ръководи и контролира дейността на структурните звена на МВР при планирането, разходването и отчитането на финансовите средства за реагиране при кризи и изготвя обобщен отчет на изразходваните средства при кризи от МВР, подлежащи на възстановяване от държавния бюджет.

Чл. 118. Дирекция "Координация и информационно-аналитична дейност":

1. организира изпълнението на заповедите на ръководството на МВР;

2. координира управленските планове на националните служби и специализираните дирекции;

3. събира, обработва, систематизира, съхранява, анализира, оценява, използва и предоставя информацията, която постъпва в МВР, на националните служби и специализираните дирекции, включително чрез създаване и използване на автоматизирани информационни фондове;

4. осъществява аналитично-прогностична и научноизследователска информационна дейност в областта на вътрешната сигурност и обществения ред;

5. извежда приоритетите за информационното осигуряване на МВР;

6. проектира, разработва и внедрява нови информационни технологии;

7. изгражда информационната и системната среда, необходими за функционирането на създадените автоматизирани информационни фондове;

8. извършва експертна дейност в областта на компютърните технологии;

9. осъществява взаимодействието с автоматизираните информационни системи на други държавни органи;

10. извършва регистрация на автоматизирани информационни фондове в МВР;

11. организира и контролира кореспонденцията на МВР, както и изпълнението на изискванията за работа с документи и други информационни носители, съдържащи класифицирана информация;

12. осъществява оперативното и организационно-методическото ръководство на дежурните звена в МВР;

13. организира приемната на МВР;

14. осъществява методическо ръководство и контрол на аналогичните звена в службите и дирекциите по предмета на дейността си.

Чл. 119. Дирекция "Правно-нормативно обслужване":

1. оказва правна помощ на ръководството на МВР;

2. защитава интересите на МВР пред съдебните и други държавни органи, като организира, разпределя и възлага тези дейности и на съответните аналогични звена в специализираните дирекции на МВР, които не са юридически лица;

3. участва в изготвянето на проекти и становища по нормативни актове;

4. извършва сравнително-правни изследвания и правно-аналитична дейност;
5. участва в преговори за сключване на договори от името на МВР и дава становища по тях относно законосъобразността им;
6. оказва методическо ръководство, правна помощ и контрол на аналогичните звена в службите и дирекциите на МВР по предмета на дейността си;
7. организира проучването на резултатите от прилагането на нормативните актове и прави предложения пред ръководството за усъвършенстването им или за вземане на мерки за правилното им прилагане.

Чл. 120. Дирекция "Международно сътрудничество":

1. организира взаимодействието на МВР със съответните органи на други държави;
2. организира и осъществява сътрудничеството на МВР с международни организации;
3. събира, обработва, съхранява и предоставя информация за двустранното и многостранното сътрудничество на МВР;
4. съвместно с други структурни звена на МВР извършва подготовка, анализ и оценка на международните споразумения от името на МВР и предлага сключването им;
5. съгласува международната дейност на МВР с Министерството на външните работи;
6. подпомага дейността на ръководството на МВР в областта на европейската интеграция;
7. координира участието и участва в работата на работните органи към институциите на Европейския съюз от компетентността на МВР;
8. изготвя становища и координира изготвянето на становища на основните структурни звена в МВР в областта на европейската интеграция;
9. участва в разработването на проекти на нормативни актове във връзка с хармонизиране на българското законодателство с правото на Европейския съюз в областите от компетентността на МВР.

Чл. 121. Дирекция "Пресцентър и връзки с обществеността":

1. организира взаимодействието на МВР със структурите на гражданското общество;
2. предоставя информация за изпълнението на функциите на МВР;
3. осъществява редакционно-издателска и културно-информационна дейност.

Чл. 122. Дирекция "Човешки ресурси":

1. подпомага ръководството на МВР при управлението на човешките ресурси;
2. планира и организира кариерното развитие в МВР;
3. организира конкурсите за първоначално постъпване на държавна служба в МВР;
4. организира и провежда конкурсите за израстване в същата или по-горна категория;
5. планира и организира професионалната подготовка на служителите;
6. координира разработването и предлага за утвърждаване проекти на структури

и щатна численост на основните структурни звена на МВР;

7. анализира и контролира състоянието на дисциплината и прилагането на дисциплинарната практика в основните структурни звена на МВР и провежда дисциплинарите производства при тежки дисциплинарни нарушения;

8. събира, обработва и съхранява информацията за служителите на МВР, като изгражда и поддържа картотеки и автоматизирана информационна система;

9. разглежда жалби и молби на служители по кадрови въпроси и изготвя предложения за решаването им;

10. издава удостоверителни документи.

Чл. 123. Дирекция "Финансово-ресурсно осигуряване":

1. подпомага министъра на вътрешните работи в качеството му на първостепенен разпоредител с бюджета на МВР;

2. съставя проектобюджета и периодичните финансови отчети;

3. съгласувано с основните структурни звена на МВР изготвя годишните планове за финансирането им и осъществява текущ финансов контрол;

4. разработва проекти на нормативни актове в областта на материалното и финансовото осигуряване на основните структурни звена на МВР и прилагането на нормативните механизми на заплащането на труда на личния състав.

Чл. 124. Дирекция "Материално-техническо осигуряване и социално обслужване":

1. осъществява снабдяването в мирно и във военно време с въоръжение, материално-технически средства и вещеве доволствие на службите и дирекциите на МВР;

2. осъществява експлоатацията, ремонта и съхраняването на въоръжението, техниката и другото имущество на МВР;

3. организира социалното обслужване и други обслужващи дейности на служителите;

4. организира изграждането и използването на сградния и жилищния фонд и комунално-битовото обслужване в МВР;

5. води на отчет, актува и контролира управлението на държавното имущество на МВР, включително регистър на търговските дружества, създадени с имущество - частна държавна собственост, спрямо които министърът на вътрешните работи упражнява правата на едноличен собственик на капитала;

6. организира проектиране и извършване на капитално строителство, изграждане на обекти за задоволяване служебните нужди на МВР, както и на жилищен, почивен и болничен фонд.

Чл. 125. (1) Дирекция "Ревизионна" проверява:

1. законосъобразността и достоверността на събирането, съхраняването, стопанисването, разходването и отчитането на имуществото на МВР;

2. законосъобразността и достоверността на счетоводната отчетност;

3. изпълнението на задълженията към бюджета;

4. опазването на имуществените интереси на МВР във връзка с продажбата и

отдаването под наем на употребявани, ненужни и залежали материали, технически средства, подблокови пространства и други;

5. спазването на валутния режим;

6. изпълнението на нормативните актове за бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност на ревизираните обекти.

(2) По разпореждане на министъра на вътрешните работи или на оправомощено от него длъжностно лице дирекция "Ревизионна" извършва финансов контрол и контрол върху дейността на материалноотговорните лица във всички структурни звена на МВР.

(3) При извършване на дейностите по ал. 1 органите на дирекция "Ревизионна" имат право:

1. на достъп до ревизираните обекти;

2. да проверяват паричните и материалните активи, счетоводната отчетност, документите и техническите носители на информация, както и предназначението на нейното набиране и програмно осигуряване;

3. да назначават вещи лица по въпроси, които изискват специална подготовка и познания, като техните възнаграждения са за сметка на ревизираните обекти;

4. да изискват сведения, копия от документи, извлечения от сметки и други данни от юридически лица и еднолични търговци извън ревизирания обект, както и да извършват насрещни финансово-счетоводни проверки в тях, когато са необходими за ревизията.

Раздел II. Правомощия на органите

Чл. 126. Органи на дирекциите по чл. 111 - 125 са държавните служители.

Чл. 127. (1) При изпълнение на функциите си дирекциите по чл. 111 - 114:

1. изготвят веществени доказателствени средства при условия и по ред, определени със закон;

2. издават задължителни разпореждания за оказване на съдействие от държавни органи, организации, юридически лица и граждани;

3. информират другите служби и дирекции на МВР, държавните органи и организации при условия и по ред, определени с наредба на министъра на вътрешните работи;

4. получават информация от другите служби и дирекции на МВР, държавни органи, организации, юридически лица и граждани;

5. изискват осигуряване на достъп до технически средства и съоръжения на държавни органи, организации, юридически лица и граждани.

6. привличат граждани за доброволно сътрудничество.

(2) При изпълнение на функциите си дирекциите по чл. 115 - 125:

1. оказват методическа помощ и контрол над аналогичните звена в другите служби и дирекции на МВР;

2. изискват информация и ползват информационната система на МВР.

Чл. 128. При осъществяване на дейностите по чл. 111, ал. 1, т. 5 органите на дирекция "Оперативно-техническа информация" могат да прекъсват

телекомуникационни връзки.

Чл. 129. За осъществяване на функциите си по чл. 113, ал. 1, т. 5 и 6 органите на дирекция "Защита на средствата за връзка":

1. извършват проверки и констатираат административни нарушения;
2. имат право на достъп до обектите, в които се намират радиосъоръжения или радиоизлъчващи средства;
3. изискват от проверяваните лица документи, заверени копия от документи, сведения и справки във връзка с осъществяването на контролната дейност;
4. изискват от трети лица документи, сведения и други данни, необходими за извършването на проверките.

Глава десета. АКАДЕМИЯ НА МВР, МЕДИЦИНСКИ ИНСТИТУТ НА МВР И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И НАУЧНО- ПРИЛОЖНИ ИНСТИТУТИ

Чл. 130. Академията на МВР е висше училище за професионална подготовка на специалисти и за научни изследвания за нуждите на МВР.

Чл. 131. (1) За изпълнение на функциите по чл. 130 Академията на МВР:

1. организира и провежда обучение за придобиване на образователно-квалификационни степени и на образователна и научна степен на висшето образование;
2. организира и провежда професионално обучение на служителите на МВР;
3. извършва теоретични и приложни научни изследвания;
4. развива редакционно-издателска дейност;
5. развива научно-приложна, спортна и други дейности в съответствие със спецификата си.

(2) Специалностите и срокът на обучение в Академията на МВР, както и редът за придобиване на правоспособност, се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи и на министъра на образованието и науката.

(3) Условията и редът за провеждане на професионалното обучение за служителите на МВР се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(4) Условията и редът за приемане на обучаващи се за придобиване на образователно-квалификационни степени и на образователна и научна степен на висшето образование се определят ежегодно с наредба на министъра на вътрешните работи, съгласувано с министъра на образованието и науката.

Чл. 132. (1) Към Академията на МВР може да се създават центрове за специализация и професионална подготовка.

(2) Организацията и дейността на центрoвете за специализация и професионална подготовка се определят с устройствени правилници, утвърдени от министъра на вътрешните работи.

Чл. 133. В Академията на МВР могат да се обучават специалисти за нуждите на други ведомства въз основа на договор, сключен между ръководителите им.

Чл. 134. (1) Медицинският институт на МВР организира и осъществява дейността по здравеопазването в МВР, като извършва:

1. медицинско обслужване на служителите на МВР и на други лица, определени в правилника за прилагане на закона;
2. стационарно лечение, рехабилитационна и амбулаторно-поликлинична дейност;
3. здравно-профилактична дейност;
4. научноизследователска и научно-учебна дейност;
5. експертна дейност;
6. сътрудничество с висшите медицински училища, с лечебните и здравните заведения;
7. методическа дейност;
8. квалификация и подготовка за поддържане и повишаване на квалификацията на медицински кадри;
9. медицинско освидетелстване на кандидатите за постъпване на служба в МВР.

(2) Централната експертна лекарска комисия изготвя медицински заключения за здравословното състояние на служителите на МВР.

Чл. 135. Научноизследователските и научно-приложните институти са специализирани звена на МВР за изпълнение на задачи по:

1. проектиране, разработване и внедряване на нови автоматизирани технологии на основата на съвременни изчислителни, комуникационни и софтуерни средства;
2. създаване на специфични технически средства, удостоверителни знаци, печати и щемпели;
3. провеждане на психологически изследвания, свързани с постъпването на служба и израстването в кариерата на служителите на МВР;
4. събиране, изследване и оценка на следи и вещевни доказателства.

Чл. 136. (1) За изпълнение на задачите по чл. 135 научноизследователските и научно-приложните институти:

1. извършват научно-приложна и експертна дейност;
2. изготвят научно-приложни продукти;
3. създават информационни фондове;
4. извършват криминалистически и криминологични изследвания;
5. участват в разследването на престъпления в случаите, предвидени от закон;
6. разработват методики за предотвратяване и разкриване на престъпления;
7. осъществяват методическо ръководство и контрол на научно-техническите лаборатории, изградени в структурите на Национална служба "Полиция".

(2) Когато за извършването на експертиза е определен експерт-служител на МВР, ведомствата и органите, назначили експертизата, заплащат на МВР направените разходи за труд и консумативи и режимните разноски.

Чл. 137. (1) Органи на Академията на МВР, Медицинския институт на МВР и научноизследователските и научно-приложните институти са държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение, които извършват експертни оценки, експерименти и дават заключения.

(2) Органи са и Медицинският институт на МВР, научноизследователските и научно-приложните институти и Централната експертна лекарска комисия, когато издават разрешения и дават експертни заключения.

Глава единадесета. ОПЕРАТИВНО-ИЗДИРВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Раздел I. Основи на оперативно-издирвателната дейност

Чл. 138. (1) Оперативно-издирвателната дейност е дейност за защита на националната сигурност и обществения ред в Република България, на живота, здравето, правата, свободите и имуществото на гражданите от престъпни посегателства.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява от оперативно-издирвателните и оперативно-техническите структурни звена на МВР чрез гласни и негласни методи и средства съобразно компетентността им при условия и по ред, определени със закона, с акт на Министерския съвет и от министъра на вътрешните работи.

(3) Дейността по ал. 1 се извършва при спазване на Конституцията и законите, зачитане на правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство и прилагане на принципа на конспиративност при съчетаване на гласни и негласни методи и средства.

Чл. 139. Оперативно-издирвателната дейност има за цел:

1. разкриване, предотвратяване и пресичане на престъпления и други нарушения, свързани с националната сигурност и обществения ред;
2. установяване самоличността на лица, подготвящи, извършващи или извършили престъпна дейност;
3. издирване на лица, които се укриват от привличане към наказателна отговорност или са се отклонили от изтърпяване на наказание по дела от общ характер, както и издирване на безследно изчезнали лица;
4. придобиване на информация за действия, които създават заплахата за националната сигурност и обществения ред;
5. изготвяне и съхраняване на веществени доказателствени средства и предоставянето им на съответните органи на съдебната власт.

Чл. 140. (1) Оперативно-издирвателната дейност се извършва чрез:

1. вземане на обяснения от граждани;
2. извършване на справки по информационните фондове за лица, които извършват престъпна дейност;
3. вземане на образци за сравнително изследване;
4. белязване на обекти и предмети;
5. изследване на предмети и документи;
6. извършване на наблюдение;

7. идентифициране на лица и обекти;
8. проникване и изследване на помещения, сгради, съоръжения, транспортни средства и части от местности;
9. контрол на пощенската, телеграфната и друга кореспонденция;
10. контрол на телефонните разговори;
11. събиране на информация от технически канали за комуникация;
12. оперативно внедряване;
13. оперативен експеримент;
14. отправяне на устни или писмени предупреждения за преустановяване на нарушения на правовия ред;
15. оперативна проверка на събраните данни и тяхното документиране;
16. осъществяване на контролирани доставки и доверителни сделки;
17. извършване на насрещни проверки по документи;
18. контрол на радиочестотния спектър;
19. издаване и използване на документи за самоличност с променени основни данни на служители под прикритие;
20. създаване и използване на юридически лица с нестопанска цел или търговски дружества при условия и по ред, установени със закон, за прикритие на дейността при разследване със служител под прикритие или при провеждане на операции под прикритие по т. 16.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява чрез специфични способности и средства, чрез специални разузнавателни средства, както и чрез граждани, приели доброволно сътрудничество с органите на МВР при изпълнение на функциите им.

Чл. 141. Условията и редът за използване на специални разузнавателни средства се определят със закон.

Чл. 142. (1) Използването на служител под прикритие може да се извършва само от определени от министъра на вътрешните работи служители на МВР.

(2) Редът за използване на служители по ал. 1 се определя с наредба на Министерския съвет.

Чл. 143. (1) Използването на доброволните сътрудници може да се извършва само от оправомощените по този закон специализирани органи на МВР.

(2) Сътрудничеството с гражданите за осъществяване функциите на МВР се урежда с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(3) Привличането и дейността на лицата по ал. 1 се осъществяват при спазване на следните принципи:

1. доброволност при привличането, работата и освобождаването;
2. защита при или по повод на сътрудничеството;
3. запазване в тайна на самоличността и другите лични данни, както и на тяхната дейност.

(4) Данни за лица, приели доброволно сътрудничество с органите на МВР, могат да се предоставят на съда и прокуратурата само след писмено съгласие на лицата във връзка с конкретно наказателно производство и при спазване разпоредбите на

Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 144. Основания за извършване на оперативно-издирвателна дейност са:

1. получени данни за лица, които подготвят, извършват или вече са извършили престъпни деяния, когато не са достатъчни за образуване или започване на наказателно производство;
2. получени данни за събития или действия, създаващи заплаха за националната сигурност или обществения ред;
3. издирване на лица, укриващи се от органите на наказателното производство или отклонили се от изтърпяването на наложено наказание по дела от общ характер;
4. издирване на безследно изчезнали лица и идентифициране на трупове с неустановена самоличност;
5. искане на органите на досъдебното производство и съда;
6. искане на държавни органи и организации съобразно тяхната компетентност по закон;
7. изпълнение на международни договори, по които Република България е страна.

Чл. 145. Веществените доказателствени средства, изготвени и събрани в процеса на оперативно-издирвателната дейност, се предоставят на съответните органи на съдебната власт при условия и по ред, определени със закон.

Чл. 146. При провеждането на оперативно-издирвателните действия е недопустимо увреждането на живота, здравето, достойнството и имуществото на гражданите, както и замърсяването или увреждането на околната среда.

Раздел II. Правомощия на органите на МВР, осъществяващи оперативно-издирвателна дейност

Чл. 147. Органи на МВР, осъществяващи оперативно-издирвателната дейност, са държавните служители от оперативно-издирвателните и оперативно-техническите звена в съответните национални служби и в специализираните дирекции по чл. 111 - 114.

Чл. 148. (1) Органите, осъществяващи оперативно-издирвателна дейност, издават задължителни разпореждания до държавни органи, организации, юридически лица и граждани в рамките на своята компетентност.

(2) Държавните органи и организации са длъжни да предоставят на органите по ал. 1 достъп до служебни помещения, технически възли и друго тяхно имущество.

Глава дванадесета. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

Чл. 149. Органите на МВР осъществяват обща и индивидуална превантивна дейност на правонарушенията, като при необходимост издават разпореждания до държавни органи, организации, юридически лица и граждани.

Чл. 150. (1) В изпълнение на функциите по чл. 149 министърът на вътрешните работи по предложение на директорите на националните служби издава писмени заповеди за въвеждане на временни ограничения за извършване на дейности, ако те застрашават националната сигурност или обществения ред.

(2) Заповедите по ал. 1 се издават:

1. за предотвратяване извършването на престъпления или нарушения на обществения ред на определени обществени места;
2. при безредици или при непосредствена опасност от възникването им;
3. за опазване на живота, здравето и имуществото на гражданите при възникнала обща опасност от бедствия или производствени аварии;
4. при провеждане на карантинни мероприятия по предложение на здравните органи.

(3) Ограниченията по ал. 1 не се прилагат при стачки, събрания, митинги и манифестации, провеждани по установения ред.

(4) За заповедите по ал. 1 се уведомява незабавно кметът на общината или кметът на кметство. Заповедите се разгласяват чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин.

(5) Заповедите по ал. 1 могат да се обжалват от засегнатите лица и организации в 7-дневен срок чрез министъра на вътрешните работи пред Върховния административен съд. Министърът на вътрешните работи може да отмени заповедта си в срок до 24 часа от получаване на жалбата, а ако не намери основания за това, я изпраща незабавно в съда. Съдът разглежда жалбата в открито заседание и се произнася в тридневен срок от нейното постъпване.

(6) Действието на заповедите се прекратява с изтичането на техния срок, след отпадане на основанията за издаването им или с решението на съда по ал. 5.

Глава тринадесета. ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Раздел I. Основи на информационната дейност

Чл. 151. Организацията на информационната дейност на МВР, органите за нейното управление и контрол и ползването на информацията се уреждат с този закон.

Чл. 152. (1) Информационната дейност е дейност по събиране, обработване, систематизиране, съхраняване, анализиране, използване и предоставяне на информация на потребителите от МВР, на държавни органи, организации, юридически лица и граждани съобразно функционалната компетентност на МВР.

(2) За изпълнение на задачите и дейностите по този закон основните структурни звена по чл. 9 могат да събират и лични данни.

Чл. 153. (1) Информационната дейност се основава на информация, отразена или подлежаща на отразяване в информационните носители, изготвени от органите на МВР.

(2) Информационната дейност се основава и на информация от информационните носители, изготвени и предоставени от други държавни органи, организации, юридически лица и граждани, както и от специализираните служби на чужди държави, с които Република България има подписани спогодби за сътрудничество.

Чл. 154. Списъкът на категориите информация, подлежаща на класификация като службена тайна, се определя със заповед на министъра на вътрешните работи.

Раздел II. Принципи и цели на информационната дейност

Чл. 155. Информационната дейност се основава на следните принципи:

1. законосъобразност;
2. обективност, пълнота и своевременност;
3. достъпност по установения в закона ред;
4. организационна и икономическа целесъобразност;
5. съчетаване на централизъм и децентрализъм при съхраняването и ползването й;
6. информационно взаимодействие и задължение за информиране на структурните звена на МВР съобразно функциите им;
7. защита на информацията, документите и другите средства за работа с тях и на информационните носители;
8. възможност за интегриране в информационни фондове и между тях при отчитане спецификата на дейност;
9. защита на личните данни на гражданите при тяхното обработване.

Чл. 156. Основните цели на информационната дейност са свързани с информационното осигуряване на:

1. нуждите на МВР;
2. вътрешноведомствения и парламентарния контрол върху информационната дейност на МВР;
3. органите на държавната власт и на местното самоуправление в областта на сигурността и обществения ред;
4. външни потребители.

Чл. 157. (1) Забранява се събирането на информация за гражданите единствено по расов признак или етнически произход, за политически, религиозни и философски убеждения, за членство в политически партии, организации, сдружения с религиозни, философски, политически или синдикални цели, както и относно здравето или сексуалния им живот.

(2) Ако при осъществяване правото на достъп на физическото лице могат да се

разкрийт лични данни и за трето лице, администраторът на лични данни е длъжен да предостави на съответното физическо лице достъп до частта от тях, отнасяща се само за него.

(3) Забранява се предоставянето на информация на държавни органи, организации, юридически лица и граждани от служители на МВР извън посочения от закона ред.

Раздел III. Информационни фондове

Чл. 158. (1) В МВР се изготвят и разработват информационни и аналитични документи и продукти, предназначени за:

1. ръководството на МВР;
2. службите и дирекциите на МВР;
3. външни потребители.

(2) Информационните и аналитичните документи и продуктите за външните потребители се съобразяват с техните функции и задачи, с определения им достъп до информацията и с изискванията за получаването ѝ.

Чл. 159. (1) В МВР се изграждат информационни фондове и звена за събиране, обработване, систематизиране, съхраняване, анализиране, изготвяне и предоставяне на информация.

(2) В информационните фондове на МВР могат да се обработват лични данни. При обработване на лични данни, свързано с дейностите по защита на националната сигурност и противодействие на престъпността, органите на МВР:

1. не искат съгласието на физическото лице;
2. не информират физическото лице преди и по време на обработването на личните му данни;
3. не предоставят лични данни на трети лица;
4. съхраняват данните и след приключване на обработката им в срокове, определени от администратора на личните данни.

(3) В информационните фондове на МВР могат да се обработват и лични данни, обработвани от други органи, като данните, получени по този начин, не могат да се използват за други цели освен за защита на националната сигурност, опазване на общественения ред и противодействие на престъпността. Тези данни не се препредават.

(4) При изграждането на информационните фондове и в процеса на обработка на данните могат да се използват вътрешни идентификационни кодове, кодиране и криптиране на данните.

(5) Личните данни по ал. 2 и 3 се заличават, ако вече не съществува причина за тяхното запазване съгласно закона или в изпълнение на съдебен акт.

(6) При заличаването на личните данни се вземат предвид възрастта на физическото лице, естеството на обработваните лични данни, необходимостта от обработване до приключването на конкретното разследване или законова процедура, влизане в сила на присъда или съдебно решение, амнистия, реабилитация или изтичане срока на давност.

(7) Личните данни от информационните фондове могат да се предоставят само

на органите за защита на националната сигурност и обществения ред, както и на органите на съдебната власт за нуждите на конкретно наказателно дело.

(8) Данните по ал. 7 могат да се предоставят и на чуждестранни полицейски органи по силата на международен договор, по който Република България е страна.

Чл. 160. (1) Данните от полицейската регистрация на лицата се използват само за предотвратяване и разкриване на престъпления или за дейности, свързани със защитата на националната сигурност и обществения ред.

(2) Полицейската регистрация се сменя въз основа на писмена заповед на администратора на лични данни или на оправомощени от него длъжностни лица служебно или след писмено мотивирано искане на регистрирания, когато:

1. е извършена в нарушение на закона;
2. наказателното производство е прекратено, с изключение на случаите по чл. 24, ал. 3 от Наказателно-процесуалния кодекс;
3. е влязла в сила оправдателна присъда;
4. лицето е освободено от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание;
5. лицето е починало; в този случай искането може да се направи от неговите наследници.

Чл. 161. (1) Информационните фондове се изграждат при съответните служби и дирекции на МВР съобразно функционалната им компетентност.

(2) Фондовете по ал. 1 могат да се изграждат и като автоматизирани.

(3) Информационните фондове се изграждат, експлоатират, контролират и закриват при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи и със закон.

(4) Всяко лице има право да иска достъп до отнасящи се за него лични данни, обработвани в информационните фондове на МВР, събирани без негово знание.

(5) Администраторът на лични данни се произнася в 14-дневен срок от постъпване на искането за достъп.

(6) При поискване на физическото лице се предоставя копие от обработваните му лични данни на хартиен носител.

(7) Органите на МВР отказват изцяло или частично предоставянето на данни, когато от това би възникнала опасност за националната сигурност или обществения ред, за опазването на информацията, класифицирана като държавна или служебна тайна, за разкриването на източниците на информацията или негласните методи и средства за нейното събиране или ако предоставянето на тези данни на лицето би накърнило изпълнението на законово определените задачи на органите на МВР.

(8) Уведомяването на заявителите за отказа по ал. 7 се извършва писмено, като се посочва само правното основание. За отказ се смята и липсата на уведомление в предвидените от закона срокове.

(9) Отказът по ал. 7 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(10) Редът за достъп до фондовете по ал. 1 се определя с наредба на министъра на вътрешните работи.

Раздел IV. Органи на управление на информационната дейност

Чл. 162. (1) Информационната дейност в МВР се ръководи от министъра на вътрешните работи, подпомаган от дирекция "Координация и информационно-аналитична дейност".

(2) Заместник-министрите и главният секретар ръководят дейността по ал. 1 съобразно възложените им функции по управление.

(3) Непосредствената организация и ръководство на информационната дейност се осъществяват от директорите на служби и дирекции, подпомагани от специализираните информационни звена.

Чл. 163. (1) Администратор на лични данни по смисъла на Закона за защита на личните данни е министърът на вътрешните работи, който възлага обработката на лични данни на определени от него длъжностни лица.

(2) Редът за обработка на лични данни се определя с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Раздел V. Контрол на информационната дейност

Чл. 164. (1) Парламентарният контрол върху автоматизираните информационни фондове се осъществява от постоянна комисия на Народното събрание.

(2) Комисията по ал. 1 извършва проверка на критериите и техническите норми за създаване на фондове и може да изисква представителни извадки без посочване на имена и други данни, с които могат да се установят конкретни лица.

(3) Комисията може да разпореди заличаването на данни, събрани в нарушение на закона.

Чл. 165. Контролът по защитата на правата на физическите лица при обработването на личните им данни и при осъществяването на достъп до тези данни се упражнява от Комисията за защита на личните данни при условията и по реда, определени със Закона за защита на личните данни.

Чл. 166. Вътрешноведомственият контрол на информационната дейност се осъществява от ръководството на МВР и от ръководителите на основните структурни звена съобразно правомощията им.

Чл. 167. При осъществяване на контрола върху информационната дейност се спазват правилата за защита на класифицираната информация.

Част трета. ДЪРЖАВНА СЛУЖБА В МВР

Глава четиринадесета. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ

НА ДЪРЖАВНАТА СЛУЖБА В МВР

Чл. 168. Постъпването на държавна служба в МВР и професионалното развитие на служителите се основава на следните принципи:

1. прозрачност - прилагане на ясни и точни критерии за оценка и процедурни правила за назначаване, професионално развитие и прекратяване на служебните правоотношения;
2. публичност - обявяване на процедурите и механизмите за подбор и развитие в кариерата;
3. конкурсно начало - осигуряване на обективност чрез отчитане на професионалните качества, опит и квалификация;
4. забрана за дискриминация;
5. равни възможности на всеки служител за развитие в кариерата;
6. прилагане на мотивационни механизми за професионално развитие;
7. централизирано планиране и управление на подбора и професионалната кариера.

Глава петнадесета. СЛУЖИТЕЛИ НА МВР

Раздел I. Статут на служителите на МВР

Чл. 169. (1) Служители на МВР са:

1. държавните служители;
 2. лицата, работещи по трудово правоотношение.
- (2) Статутът на държавните служители в МВР се урежда с този закон.
- (3) Статутът на лицата, работещи по трудово правоотношение, се урежда при условията и по реда на Кодекса на труда и на този закон.

Чл. 170. (1) Държавните служители в МВР съобразно изпълняваните функции и притежаваната квалификация изпълняват държавна служба в МВР в една от следните категории:

1. категория А - висш ръководен персонал;
 2. категория Б - ръководен персонал.
 3. категория В - експертен персонал с ръководни функции;
 4. категория Г - експертен персонал;
 5. категория Д - изпълнителски персонал с контролни функции;
 6. категория Е - изпълнителски персонал.
- (2) Категориите по ал. 1 за държавните служители с полицейска подготовка имат специфичните наименования:
1. категория А - главен комисар;
 2. категория Б - комисар;
 3. категория В - главен инспектор;
 4. категория Г - инспектор;
 5. категория Д - главен полицаи;

6. категория Е - полицаи.

(3) Категориите по ал. 1 за държавните служители с подготовка по пожарна безопасност и защита на населението имат специфичните наименования:

1. категория А - главен комисар;
2. категория Б - комисар;
3. категория В - главен инспектор;
4. категория Г - инспектор;
5. категория Д - главен пожарникар;
6. категория Е - пожарникар.

(4) Категориите по ал. 1 за държавните служители с подготовка по защита на националната сигурност имат специфичните наименования:

1. категория А - главен комисар;
2. категория Б - комисар;
3. категория В - главен инспектор;
4. категория Г - инспектор;
5. категория Д - главен сътрудник;
6. категория Е - сътрудник.

(5) Категории Б, Г и Е имат по три степени, отразяващи професионалния опит на служителите.

(6) Новопостъпилите държавни служители, които подлежат на задължителна първоначална професионална подготовка, се назначават като стажанти за периода на обучението.

(7) Министърът на вътрешните работи утвърждава Класификатор на длъжностите в МВР, който се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 171. (1) Структурата и длъжностите в структурните звена на МВР се утвърждават от министъра на вътрешните работи в рамките на утвърдения числен състав и бюджет.

(2) В щатовете се определят категориите, наименованията на длъжностите, видът на конкурса, изискванията за минимално образование или образователно-квалификационна степен, квалификацията и численият състав на структурните звена на МВР.

Чл. 172. (1) Служителите на МВР полагат клетва за спазване на Конституцията и законите на страната и за лоялност към държавните институции в Република България.

(2) Служителите на МВР не могат да членуват в политически партии, да осъществяват политическа дейност, да изразяват политически възгледи, както и да предприемат други действия по служба, с които се нарушава политическият им неутралитет.

Чл. 173. На държавните служители е забранено да участват в униформа в събрания, митинги и манифестации на политически партии, включително в извънслужебно време, освен когато упражняват синдикалните си права по този закон.

Чл. 174. За наложена мярка за неотклонение задържане под стража на държавен служител незабавно се уведомява министърът на вътрешните работи.

Чл. 175. (1) При осъществяване на правомощията си държавните служители в МВР удостоверяват качеството си със служебна карта или с личен знак. Видът на служебната карта и на личния знак се определя от министъра на вътрешните работи.

(2) Министърът на вътрешните работи определя вида и модела на униформеното облекло, реда за предоставянето и носенето му, както и другите принадлежности, свързани с изпълнението на служебните задължения на държавните служители, върху които са поставени символи и отличителни знаци на структурните звена на МВР.

(3) Отличителните знаци на униформеното облекло на държавните служители съответстват на притежаваната категория.

(4) Забранява се на лица, неоправомощени със закон, използването на униформено облекло, символи и отличителни знаци, полицейски лампи, маскировъчни качулки или надписи, въведени за структурни звена на МВР и показващи принадлежност към тях.

(5) Държавните служители носят служебно оръжие при условия и по ред, определени с инструкцията на министъра на вътрешните работи.

Чл. 176. (1) Когато изпълняват служебни задължения извън работното си място, държавните служители са длъжни да поддържат връзка с ръководителите си.

(2) Държавните служители са длъжни да изпълняват и извън установеното работно време задълженията, произтичащи от функциите на МВР. Те са длъжни да се намесят за оказване помощ на лица, намиращи се в опасност, и за предотвратяване или пресичане на правонарушения.

Чл. 177. (1) Държавните служители в МВР не могат да изпълняват друга държавна служба, освен в случаите, определени с този или друг закон.

(2) Държавните служители не могат да извършват дейност, несъвместима със службата им.

(3) Несъвместимост със службата в МВР е налице, когато държавните служители:

1. биха се оказали в йерархическа връзка на ръководство и контрол със съпруг или съпруга, роднина по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до четвърта степен включително;

2. са еднолични търговци, съдружници в търговско дружество, управители или изпълнителни членове на търговско дружество, търговски пълномощници, прокуристи, търговски представители;

3. извършват търговска дейност;

4. работят по трудово правоотношение или по граждански договор, освен за осъществяване на преподавателска дейност;

5. участват в управителни и контролни органи на търговски дружества.

(4) Не се смята за търговска дейност по смисъла на ал. 3, т. 3 участието в приватизацията с приватизационни бонове и в кооперации - със земеделски земи или

гори с възстановено право на собственост.

(5) Несъвместимост със службата в МВР е налице и в случаите, когато държавните служители са избрани за народни представители, кметове или общински съветници.

(6) Несъвместимост със службата в МВР не е налице в случаите по чл. 44, ал. 1, т. 5 и чл. 84, както и при участие в търговски дружества, чийто принципал е министърът на вътрешните работи, или в юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност.

(7) В 7-дневен срок от възникване на обстоятелствата по ал. 1, 3 и 5 държавните служители са длъжни да подадат декларация.

Чл. 178. (1) Държавните служители са длъжни всяка година до 31 март по образец, утвърден от министъра на вътрешните работи, да декларират писмено пред съответния орган по чл. 186, ал. 1 всеки търговски, финансов или друг делови интерес, който те или свързани с тях лица имат във връзка с функциите на структурното звено, в което работят.

(2) Държавните служители са длъжни да не участват при обсъждането, подготовката и вземането на решения, когато те или свързаните с тях лица са заинтересовани от съответното решение или когато имат със заинтересованите лица отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхната безпристрастност.

(3) В случаите по ал. 2 държавните служители писмено уведомяват съответния орган по чл. 186, ал. 1.

Раздел II. Изисквания за постъпване на служба в МВР

Чл. 179. (1) За държавни служители в МВР могат да бъдат назначавани чрез конкурс пълнолетни лица само с българско гражданство, които отговарят на общите и специфичните изисквания за възраст, образование, психо-физическа годност и професионална подготовка, както и на други условия, обявени в съответния конкурс за постъпване на държавна служба.

(2) До участие в конкурс за постъпване на държавна служба се допускат лица, които:

1. не подлежат на наборна военна служба;
2. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, независимо от последвалата реабилитация, или не са освободени от наказателна отговорност за извършено умишлено престъпление от общ характер с налагане на административно наказание по чл. 78а от Наказателния кодекс;
3. не са привлечени като обвиняеми за умишлено престъпление от общ характер.

(3) Специфичните изисквания за възраст, образование, психо-физическа годност и професионална подготовка по ал. 1 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(4) За работа по трудово правоотношение се приемат лица, които са български граждани и отговарят на изискванията на ал. 2, т. 2 и 3.

Раздел III. Назначаване на държавна служба

Чл. 180. (1) Постъпването на държавна служба в МВР се предхожда от конкурс.

(2) Обявлението за конкурса се публикува в регистъра по чл. 61, ал. 1 от Закона за администрацията и в един централен или местен ежедневник.

(3) Конкурсът се провежда от комисия в състав, определен със заповед на министъра на вътрешните работи за всеки конкретен случай.

(4) Условието и редът за провеждане на конкурсите се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 181. (1) Лицата, кандидатстващи за държавна служба в МВР на длъжности, за които се изисква задължително първоначално професионално обучение, постъпват само в категориите Г или Е.

(2) На държавните служители - стажанти, успешно завършили курса за първоначална професионална подготовка, се присъжда съответната категория и те се назначават на длъжност в структурните звена на МВР.

Чл. 182. (1) Допускането на кандидатите до конкурса се извършва от конкурсната комисия. До участие се допускат лица, които са представили необходимите документи и отговарят на условията за съответния конкурс.

(2) Конкурсната комисия обявява по общодостъпен начин списъци на допуснатите и недопуснатите кандидати в 7-дневен срок от крайната дата за подаване на документите. Комисията посочва датата и мястото на провеждане и часа за започване на конкурса.

(3) Недопускането до участие в конкурса може да се обжалва пред министъра на вътрешните работи в 7-дневен срок от датата на обявяване на списъка. Министърът се произнася в 7-дневен срок. Жалбата не спира конкурсната процедура. Решението по жалбата не подлежи на съдебен контрол.

(4) Конкурсната комисия обявява по общодостъпен начин резултатите от отделните етапи на конкурса и крайното класиране на кандидатите.

(5) Резултатите от отделните етапи на конкурса и крайното класиране могат да бъдат обжалвани пред министъра на вътрешните работи в тридневен срок от датата на обявяването им. При основателност на възраженията по крайното класиране министърът на вътрешните работи насрочва нов конкурс. Решението по жалбата не подлежи на съдебен контрол.

(6) След приключване на конкурсната процедура министърът на вътрешните работи издава акт за назначаване на класираните кандидати.

Чл. 183. Министърът на вътрешните работи присъжда категориите на държавните служители в МВР.

Чл. 184. (1) Главният секретар на МВР и директорите на националните служби се назначават от президента на Република България по предложение на Министерския съвет.

(2) Министърът на вътрешните работи присъжда категория А, съответно главен комисар, на назначените служители по ал. 1 след издаване на указа на президента на Република България.

(3) При освобождаване от длъжностите по ал. 1 държавните служители запазват присъдената категория А.

Чл. 185. Министърът на вътрешните работи назначава държавните служители:

1. на длъжности от категория А извън случаите по чл. 184, ал. 1, както и на длъжности от категории Б и В;

2. на длъжности от категория Г при първоначално постъпване на държавна служба;

3. стажанти.

Чл. 186. (1) Директорите на националните служби, на специализираните дирекции, на Медицинския институт, на научноизследователските и научно-приложните институти и ректорът на Академията на МВР назначават държавните служители на длъжности от категории Г, Д и Е извън случаите по чл. 185, т. 2.

(2) Органите по ал. 1 сключват трудови договори с лицата, работещи по трудово правоотношение, при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 187. (1) При постъпване на служба в МВР държавните служители полагат клетва и подписват декларация за политически неутралитет и декларация за имуществото и доходите си.

(2) Отказът да се положи клетва или да се подпишат декларациите по ал. 1 е пречка за постъпване на държавна служба.

(3) Декларацията за имуществото и доходите се подава ежегодно до 31 март.

Чл. 188. (1) Службата в МВР започва от датата на заемане на длъжността, включително като стажант.

(2) При първоначално присъждане на категория и назначаване на длъжност започва да тече едногодишен срок за изпитване за държавните служители, считано от датата на заемане на длъжността.

(3) Срокът за изпитване не тече през времето, през което държавният служител е бил в законоустановен отпуск.

Раздел IV. Преминаване на държавната служба

Чл. 189. (1) Професионалната кариера на държавния служител се основава на последователно израстване в следващата категория чрез конкурс и преминаване на съответна професионална подготовка.

(2) За израстване в категория А конкурс не се провежда.

(3) Допускането до участие и класирането в конкурс за израстване в категория могат да бъдат обжалвани в 7-дневен срок пред министъра на вътрешните работи. Министърът се произнася в 7-дневен срок. Жалбата не спира конкурсната процедура.

Решението по жалбата не подлежи на съдебен контрол.

(4) Условието и редът за израстване в категория, както и в степените на категории Б, Г и Е, се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 190. (1) Заемането на длъжност в рамките на притежаваната категория се предхожда от конкурс.

(2) Видовете конкурси по ал. 1 са:

1. конкурс за длъжности с общ профил;
2. конкурс за специфични длъжности;
3. конкурс за длъжности с особена отговорност.

(3) При провеждане на конкурс за заемане на длъжности с общ профил се прилага точкова система за оценка на професионалния опит, професионалната квалификация, изпълнението на служебните задължения, отличията и наградите на участниците в конкурса.

(4) Конкурс за специфични длъжности, изискващи специализирана подготовка или професионални умения и опит в конкретни области, се провежда по документи и чрез един или повече от следните начини:

1. решаване на тест;
2. практически изпит;
3. писмена разработка или защита на концепция;
4. интервю.

(5) Конкурс за длъжности с особена отговорност се провежда по документи.

(6) Допускането до участие и класирането в конкурсите по ал. 2 могат да бъдат обжалвани в 7-дневен срок пред министъра на вътрешните работи. Министърът се произнася в 7-дневен срок. Жалбата не спира конкурсната процедура. Решението по жалбата не подлежи на съдебен контрол.

(7) Условието и редът за провеждане на конкурси за заемане на длъжности в рамките на притежаваната категория се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чл. 191. (1) Държавният служител може да бъде назначаван без конкурс на друга длъжност в рамките на притежаваната категория в следните случаи:

1. съкращаване на длъжността;
2. възстановяване на незаконно уволнен служител;
3. установени незадоволителни резултати в служебната дейност въз основа на оценка на изпълнението на длъжността;
4. намалена работоспособност за изпълнение на служебните задължения поради здравословни причини;
5. отказ или отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация;
6. наличие на обстоятелства по чл. 178, ал. 1, констатирани след подаване на декларация в законоустановения срок;
7. когато заема длъжност с особена отговорност;
8. участие в мисии на международни организации, както и при приключване на участието;
9. завръщане от неплатен отпуск по чл. 212, т. 8.

(2) Назначаването по ал. 1 се извършва при спазване на следните условия:

1. новата длъжност да отговаря на категорията и професионалната квалификация на служителя;

2. новото работно място да е в същото населено място и по възможност в същото основно структурно звено, а при липса на подходящи незаети места - и в друго населено място или основно структурно звено.

(3) Установяването на обстоятелствата по ал. 1, т. 3 и 4 се извършва по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

(4) В случаите по ал. 1, т. 7 държавният служител, придобил категория А, може да бъде назначаван и на длъжности, предвидени за категория Б, като запазва придобитата категория А.

Чл. 192. (1) Държавният служител може да бъде временно назначаван на вакантна длъжност от същата или следващата по-висока категория до обявяване на конкурс за заемането ѝ или при отсъствие на титуляря над 30 дни по ред, определен с наредба на министъра на вътрешните работи.

(2) Временното назначаване се извършва със съгласието на служителя, освен в случаите на мотивирана служебна необходимост.

(3) Временното назначаване е за срок до една година. Временно назначаване за по-дълъг срок може да се прилага, когато титулярят на длъжността е в законоустановен отпуск за срок над една година.

(4) За срока на временното назначаване държавният служител получава заплатата за категория и заплатата за длъжност и допълнителните възнаграждения, произтичащи от временно заеманата длъжност.

Раздел V. Професионална подготовка

Чл. 193. (1) Професионалната подготовка на служителите в МВР се провежда под формата на професионално образование и професионално обучение.

(2) Професионалното обучение при първоначално постъпване и при израстване в категория се провежда в Академията на МВР.

(3) Професионалното обучение на държавните служители в МВР се извършва в Академията на МВР, в научноизследователските и научно-приложните институти на МВР и в други учебни заведения.

(4) Професионална подготовка може да се извършва и в сродни учебни заведения на други държави.

Чл. 194. (1) Приетите в Академията на МВР за придобиване на професионално образование в редовна форма на обучение имат статут на курсанти.

(2) Правата и задълженията на курсантите се определят с правилника за устройството и дейността на Академията на МВР.

(3) Курсантите получават униформено облекло и стипендия в размер, при условия и по ред, определени с инструкция на министъра на вътрешните работи.

(4) Приетите наборници за курсанти в Академията на МВР отбиват наборната си военна служба по време на обучението.

(5) По време на подготовката лицата по ал. 1 не могат да бъдат използвани за

служба в основните структурни звена на МВР освен за целите на обучението.

(6) След дипломирането на курсантите се присъжда категория Г и те се назначават в основните структурни звена на МВР.

Чл. 195. Завършилите редовно обучение в Академията на МВР са длъжни да служат в МВР за срок не по-кратък от 10 години въз основа на подписан договор с министъра на вътрешните работи при приемането им за обучение.

Чл. 196. (1) Спечелилите конкурс за постъпване на служба в МВР подлежат на първоначално професионално обучение.

(2) Министърът на вътрешните работи утвърждава списък на длъжностите, за които не се изисква първоначално професионално обучение.

Чл. 197. (1) По време на първоначалното професионално обучение стажантите не могат да бъдат използвани за служба в основните структурни звена на МВР освен за целите на обучението.

(2) Правата и задълженията на стажантите във връзка с първоначалното професионално обучение се определят в правилника за устройството и дейността на Академията на МВР.

(3) Стажантите се задължават да служат в МВР не по-малко от 5 години след завършване на обучението въз основа на подписан договор с министъра на вътрешните работи или с оповомощени от него длъжностни лица.

Чл. 198. (1) Курсантите, отстранени от обучение поради слаб успех, по дисциплинарен ред, при осъждане за умишлено престъпление от общ характер, напуснали по собствено желание по време на обучението, както и отказали след дипломиране да заемат съответната длъжност, възстановяват на МВР разходите за издръжка и обучение за периода, в който са били обучавани.

(2) Разходите по ал. 1 се възстановяват и от освободените от служба стажанти.

(3) Разходите по ал. 1 се възстановяват и от държавните служители, чието служебно правоотношение е прекратено по тяхно желание или по дисциплинарен ред, преди да са изслужили срока по чл. 195 и чл. 197, ал. 3, пропорционално на времето на неизпълнение.

Раздел VI. Възнаграждения, материално и социално осигуряване на служителите на МВР

Чл. 199. (1) Държавните служители получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за категория и заплатата за длъжност.

(2) Размерите на заплатите за категория, както и размерите на заплатите за най-ниската и най-високата длъжност във всяка категория, се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

(3) Базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-

ниската длъжност се утвърждава ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България, като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1. за най-ниската длъжност в категория Г - не по-малко от 2,1;

2. за най-ниската длъжност в категория Е - не по-малко от 1,4.

(4) Стажантите получават месечно възнаграждение в размер, определен от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

Чл. 200. Конкретният размер на заплатата за длъжност се определя от министъра на вътрешните работи и се състои от:

1. възнаграждение за ниво, което отразява мястото на съответната длъжност в йерархията;

2. възнаграждение, което отразява специфичните условия на работното място.

Чл. 201. (1) На държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за продължителна работа върху основното месечно възнаграждение в размер 2 на сто за всяка година трудов стаж, но не повече от 40 на сто.

(2) При определяне размера на допълнителното възнаграждение по ал. 1 се взема предвид целият трудов стаж, приравнен към първа категория труд.

Чл. 202. (1) На държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения и за:

1. специфични условия на труд - при условия и в размери, определени от министъра на вътрешните работи;

2. постигнати резултати в служебната дейност въз основа на оценка;

3. извънреден труд;

4. научна степен;

5. работа по чл. 113, ал. 1, т. 1, 2 и 4 - в размер, определен от министъра на вътрешните работи.

(2) Допълнителното възнаграждение по ал. 1, т. 2 се изплаща на тримесечен период. Условието и редът за оценяване на служителите и за формиране на допълнителното възнаграждение се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(3) Служителите на МВР, работещи в Медицинския институт на МВР, получават и възнаграждение за работа по клинични пътеки съгласно Националния рамков договор.

Чл. 203. (1) Лицата, работещи по трудово правоотношение, получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за длъжност и добавката за работа в МВР.

(2) Базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност се утвърждава ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България, като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1. за висше образование - не по-малко от 1,6;

2. за средно образование - не по-малко от 1,1.

(3) Размерът на добавката за работа в МВР се определя със заповед на министъра на вътрешните работи.

(4) Лицата, работещи по трудово правоотношение, получават и допълнителното възнаграждение по чл. 202, ал. 1, т. 2.

(5) На лицата по ал. 1 се изплаща ежегодно сума за облекло в размера за неносещите униформа държавни служители при условия и по ред, определени със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 204. (1) На служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност.

(2) На държавните служители се осигуряват работно и униформено облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, а на неносещите униформа - левовата равностойност на униформеното облекло.

(3) За извършване на дейности, свързани с вредни за здравето последици, на служителите на МВР се осигуряват безплатна предпазна храна и противоотрови.

(4) При преместване на работа в други населени места в случаите, определени от министъра на вътрешните работи, на държавните служители и на членовете на техните семейства се изплащат еднократно обезщетение и транспортните разходи при преместването.

(5) Служителите, както и членовете на семействата на загиналите при изпълнение на служебните си задължения държавни служители, изпаднали в тежко материално положение, се подпомагат с парични средства по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

(6) Размерът на сумите и доволствията по ал. 1 - 5, условията и редът за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 205. При смърт на служител на МВР разноските за погребението се поемат от МВР в размер, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 206. Задължителното социално и здравно осигуряване на държавните служители е за сметка на републиканския бюджет.

Чл. 207. Трудът на държавните служители при пенсиониране се зачита като първа категория.

Чл. 208. (1) Служителите на МВР задължително се застраховат срещу смърт, временна неработоспособност или трайно загубена или намалена работоспособност вследствие на злополука за сметка на републиканския бюджет.

(2) Задължителното застраховане не е пречка за сключване на други застрахователни договори от заинтересованите.

Чл. 209. При изпълнение на служебните си задължения държавните служители

в МВР пътуват безплатно в обществения градски транспорт.

Чл. 210. На държавните служители, които ползват жилище при условията на свободно договаряне, МВР изплаща компенсационни суми при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Раздел VII. Работно време и отпуски

Чл. 211. (1) Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица.

(2) За държавните служители, които изпълняват служебните си задължения при вредни, опасни или специфични условия на труд, се установява намалено работно време.

(3) Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период.

(4) За държавните служители в МВР, извън тези по ал. 2 и работещите на смени, се установява ненормиран работен ден. Те са длъжни при необходимост да изпълняват служебните си задължения и след изтичане на редовното работно време.

(5) Работата извън редовното работно време се компенсира със:

1. допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни - за служителите по ал. 4;

2. възнаграждение за извънреден труд за отработени до 50 часа на отчетен период и с допълнителен отпуск за отработеното време над 50 часа - за служителите по ал. 3.

(6) Извънредният труд по ал. 5 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

(7) Редът за разпределянето на работното време, за неговото отчитане и за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време се определя с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Чл. 212. (1) Държавните служители в МВР имат право на следните видове отпуски:

1. редовен платен годишен отпуск - в размер 30 работни дни;

2. допълнителен платен годишен отпуск - по един ден за всяка прослужена година, включително за приравнения трудов стаж, но не повече от 10 работни дни;

3. допълнителен платен годишен отпуск по чл. 211, ал. 5 - до 12 работни дни;

4. допълнителен платен годишен отпуск при преместване на работа в друго населено място - в размер до три работни дни, който не може да се компенсира с парично обезщетение;

5. допълнителен платен отпуск до 5 работни дни за календарна година при награждаване с "обявяване на благодарност" от министъра, заместник-министрите и главния секретар на МВР и до три работни дни при награждаване от ръководителите на основните структурни звена по чл. 186, ал. 1;

6. неплатен отпуск - до 6 месеца, веднъж през цялата служба;
 7. неплатен отпуск - за времето на участие в международни мисии или в международни организации, въз основа на договори, по които Република България е страна;
 8. неплатен отпуск по реда на чл. 259;
 9. неплатен служебен отпуск по реда на чл. 52, ал. 1 - 3 от Закона за избиране на народни представители и чл. 47 от Закона за местните избори;
 10. неплатен отпуск - за времето на провеждане на стаж по чл. 163 от Закона за съдебната власт.
- (2) Отпуските по ал. 1 се зачитат за трудов стаж по този закон, освен в случаите по ал. 1, т. 10.
- (3) За времето на платения годишен отпуск държавните служители в МВР получават основното месечно възнаграждение и допълнителните възнаграждения с постоянен характер съобразно размера им към момента на започване ползването на отпуска.
- (4) Забранява се компенсирането на отпуските по ал. 1, т. 1 - 3 и 5 с парично обезщетение освен при прекратяване на служебното правоотношение.
- (5) Пътуването на служителите на МВР на територията на страната по време на платен годишен отпуск веднъж в годината е за сметка на МВР.

Чл. 213. (1) Държавните служители в МВР имат право на отпуск за работа във вредни за здравето условия, за изпълнение на обществени и граждански задължения, за временна неработоспособност, за бременност, раждане и осиновяване, за кърмене и хранене на малко дете, за отглеждане на малко дете, при смърт или тежко заболяване на родител, за приеман изпит в учебно заведение и за обучение, както и на неплатен отпуск, при условията, по реда и в размерите, предвидени в Кодекса на труда.

(2) Бременните държавни служителки в МВР се ползват от специалната закрила по Кодекса на труда.

Раздел VIII. Отличия и награди

Чл. 214. Служителите на МВР могат да бъдат награждавани с отличия и награди за постигнати високи резултати, за конкретен съществен принос при изпълнение на служебните си задължения или за продължителна служба в МВР.

- Чл. 215. (1) Отличията са:
1. писмена похвала;
 2. обявяване на благодарност с допълнителен платен отпуск в размерите по чл. 212, ал. 1, т. 5;
 3. почетно отличие на МВР;
 4. почетен знак на МВР.
- (2) Наградите са парични и предметни.
- (3) Отличията и наградите се дават от министъра на вътрешните работи, а в случаите по ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 2, с изключение на огнестрелното оръжие - и от служители, определени от него.

(4) Условието и редът за награждаване, както и съдържанието на отличията и наградите се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл. 216. За оказване на съдействие и конкретна помощ на МВР български или чужди граждани могат да бъдат награждавани с почетното отличие на МВР и с парични или предметни награди, включително и с огнестрелно оръжие.

Раздел IX. Дознатели

Чл. 217. (1) За дознатели са назначават след конкурс лица, които отговарят на изискванията за постъпване на служба в МВР по чл. 179 и имат висше юридическо образование.

(2) Дознателите са държавни служители в Национална служба "Полиция".

(3) Дознателските длъжности са:

1. главен дознател;
2. старши дознател;
3. дознател;
4. младши дознател.

(4) На издържалите конкурса за длъжностите по ал. 3, т. 2 - 4 се присъжда категория Г, а по ал. 3, т. 1 - категория Б или В.

(5) За длъжностите по ал. 3, т. 2 - 4 могат да кандидатстват и държавни служители в МВР, притежаващи категория Г, а по ал. 3, т. 1 - категория Б или В.

Чл. 218. (1) За заемане на длъжност дознател се изисква най-малко две години юридически стаж или две години стаж като младши дознател.

(2) За заемане на длъжност старши дознател се изисква най-малко пет години юридически стаж или три години стаж като дознател.

(3) За заемане на длъжност главен дознател се изисква най-малко седем години юридически стаж или пет години стаж като старши дознател.

Чл. 219. (1) Главният дознател осъществява и координация и методическо ръководство на дейността на дознателите, като следи за законосъобразното провеждане на разследването, изпълнението на задължителните указания на прокурора и спазването на срока за разследване.

(2) Главният дознател ежегодно изготвя оценка за работата на младшия дознател, дознателя и старшия дознател, като взема предвид и становището на съответния районен прокурор по чл. 118а, ал. 3 от Закона за съдебната власт.

Чл. 220. При израстване в степен или в категория се вземат предвид оценките от главния дознател и становищата на съответния районен прокурор.

Чл. 221. Наблюдаващият прокурор може да прави предложение за награждаване на дознателя за постигнати високи резултати или за конкретен съществен принос при

изпълнение на служебните му задължения.

Чл. 222. (1) Системното нарушаване на сроковете, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс, или извършването на действия, които неоправдано забавят наказателното производство, съставляват дисциплинарно нарушение.

(2) Когато установи наличие на основание по ал. 1, наблюдаващият прокурор може да направи предложение за налагане на дисциплинарно наказание до органа по чл. 228.

(3) При получен сигнал за нарушаване на забраната по чл. 54, ал. 5 прокурорът може да сигнализира органа по чл. 228.

Чл. 223. Доколкото в този раздел не е предвидено друго, се прилагат общите правила за държавните служители в МВР.

Глава шестнадесета. ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 224. (1) Държавните служители в МВР, които са нарушили служебните си задължения, се наказват с предвидените в този закон наказания.

(2) Дисциплинарните нарушения са:

1. неизпълнение на разпоредбите на този закон и издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, на заповедите и разпорежданията на ръководството на МВР и на преките ръководители;

2. неизпълнение на служебните задължения;

3. неспазване на служебните правомощия;

4. неспазване на правилата на Етичния кодекс за поведение на държавните служители в МВР.

(3) Държавните служители в МВР носят дисциплинарна отговорност, независимо че деянията им могат да са основание за търсене и на друг вид отговорност.

Чл. 225. (1) Дисциплинарните наказания се налагат не по-късно от два месеца от откриване на нарушението и не по-късно от една година от извършването му.

(2) Когато дисциплинарното нарушение е и престъпление или административно нарушение, сроковете по ал. 1 започват да текат от влизане в сила на присъдата или на наказателното постановление.

(3) Сроковете по ал. 1 не текат, когато държавният служител е в законоустановен отпуск или му е наложена мярка за неотклонение задържане под стража или домашен арест.

Чл. 226. (1) Дисциплинарните наказания са:

1. мъмрене;

2. писмено предупреждение;

3. порицание;

4. недопускане до конкурс за израстване в категория или в степен за срок от една до три години;

5. понижаване в длъжност за срок до една година;
6. уволнение.

(2) За едно и също дисциплинарно нарушение може да се наложи само едно дисциплинарно наказание.

Чл. 227. (1) Дисциплинарното наказание уволнение се налага задължително в следните случаи:

1. осъждане за умишлено престъпление от общ характер или лишаване от право да се заема държавна длъжност;
2. нарушаване забраната на чл. 172, ал. 2 или на чл. 173;
3. неподаване на декларацията по чл. 177, ал. 7;
4. нарушаване на правилата за защита на класифицираната информация, довело до нерегламентиран достъп;
5. неявяване на работа без уважителни причини в два последователни работни дни;
6. демонстративно неподчинение или подбуждане към такова, заплаха или насилствени действия спрямо ръководител или подчинен;
7. превишаване на власт или използване на служебното положение за лична облага или за облага на трети лица;
8. злоупотреба с власт или доверие;
9. умишлени нарушения на служебните задължения, които са причинили значителна вреда на държавата, МВР, юридически лица или граждани;
10. извършване на друго тежко дисциплинарно нарушение.

(2) В случаите на временно отстраняване от длъжност по реда на Наказателно-процесуалния кодекс за извършени умишлени престъпления по дела, приключили с влязла в сила присъда, дисциплинарното наказание уволнение се налага от датата на отстраняването.

Чл. 228. Наказанията се налагат със заповеди от:

1. министъра на вътрешните работи - за всички наказания по чл. 226 за стажантите и служителите от категории А, Б, В и Г, без наказанието уволнение, ако служителят е назначен с указ;
2. органите по чл. 186, ал. 1 - за всички наказания по чл. 226 за служителите от категории Д и Е, а за служителите от категории А, Б, В и Г - без наказанията по чл. 226, ал. 1, т. 4 - 6;
3. служители на длъжност "началник на сектор", приравнените на нея и по-висока - за наказанията по чл. 226, ал. 1, т. 1 - 3;
4. служители на длъжност "началник на група" и приравнените на нея - за наказанията по чл. 226, ал. 1, т. 1 и 2.

Чл. 229. (1) Дисциплинарно наказващият орган е длъжен преди налагане на дисциплинарното наказание да изслуша държавния служител или да приеме писмените му обяснения, освен когато по зависещи от държавния служител причини той не може да бъде изслушан или да даде писмени обяснения.

(2) При определяне вида и размера на дисциплинарните наказания се вземат

предвид тежестта на нарушението и настъпилите от него последици, обстоятелствата, при които е извършено, формата на вината и цялостното поведение на държавния служител по време на службата.

(3) За разкриване на обективната истина могат да се използват всички начини и средства, допустими от закон.

(4) Наказващият орган е длъжен да събере и оцени всички доказателства, включително събраните при одити или други проверки, както и доказателствата, посочени от държавния служител.

(5) Дисциплинарното производство се провежда в отсъствие на държавния служител, когато това няма да попречи за разкриване на обективната истина, ако държавният служител:

1. не е намерен на посочения от него адрес или го е променил, без да уведоми съответния орган;

2. се намира в чужбина, без да е в законоустановен отпуск или в служебна командировка, и не е представил уважителни причини за това.

Чл. 230. (1) При наличие на данни за извършено тежко дисциплинарно нарушение по чл. 227 дисциплинарното производство се образува с писмена заповед на министъра на вътрешните работи и се открива дисциплинарно дело.

(2) В случаите по ал. 1 дисциплинарното производство се провежда от дисциплинарно-разследващи органи, определени от министъра на вътрешните работи.

(3) Дисциплинарно-разследващият орган е длъжен да извърши всички процедурни действия по доказване на дисциплинарното нарушение. При осъществяване на функциите си по дисциплинарното производство дисциплинарно-разследващите органи са независими и се подчиняват само на закона.

(4) Държавният служител, срещу когото се води дисциплинарното производство, може да участва в производството самостоятелно или да бъде подпомаган в защитата си от посочен от него служител на МВР.

Чл. 231. Редът за налагане и изпълнение на дисциплинарните наказания се урежда в правилника за прилагане на закона.

Чл. 232. Заповедта за дисциплинарно наказание се връчва на държавния служител срещу подпис, като се отбелязва датата на връчване. При невъзможност заповедта да бъде връчена лично на държавния служител наказващият орган я изпраща на постоянния му адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

Чл. 233. Заповедта за налагане на дисциплинарно наказание може да се обжалва по реда на Закона за административното производство или на Закона за Върховния административен съд. Обжалването не спира изпълнението.

Чл. 234. (1) Държавен служител в МВР може да бъде временно отстранен от длъжност:

1. по реда на Наказателно-процесуалния кодекс;

2. когато срещу него е образувано дисциплинарно производство по чл. 230 и служебното му положение би затруднило разкриването на обективната истина; в този случай отстраняването се извършва от министъра на вътрешните работи;

3. когато се явява в състояние, което не му позволява да изпълнява служебните си задължения; в този случай отстраняването се извършва от непосредствения или по-горестоящия ръководител и продължава, докато служителят възстанови годността си за изпълнение на служебните си задължения.

(2) Държавният служител не получава заплата за времето, през което е бил отстранен.

(3) Когато дисциплинарното производство по ал. 1, т. 2 бъде прекратено или когато на служителя не бъде наложено дисциплинарно наказание уволнение, на него му се изплаща възнаграждението за времето на отстраняване.

Глава седемнадесета. ИМУЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 235. (1) Държавните служители в МВР отговарят имуществено за вредите, които са причинили на държавата по непредпазливост при или по повод изпълнение на служебните си задължения.

(2) За вреди, причинени на граждани при условията на ал. 1, държавните служители в МВР не носят имуществена отговорност към увредения. В тези случаи държавата е длъжна да обезщети увредения за всички имуществени и неимуществени вреди съобразно общите правила на гражданското право.

(3) За вредите, причинени умишлено или в резултат на престъпление или причинени не при или по повод изпълнение на служебните задължения, отговорността на държавните служители в МВР се определя в съответствие с гражданския закон.

(4) Имуществената отговорност на държавните служители в МВР се прилага независимо от дисциплинарната, административнонаказателната или наказателната отговорност за същото деяние, ако такава отговорност се предвижда.

Чл. 236. (1) Държавните служители в МВР не отговарят имуществено за вредите, които са възникнали от рискова дейност, свързана с изпълнението на служебните им задължения.

(2) Държавата и държавните служители в МВР не отговарят за вреди на трети лица, когато са причинени в условията на извънредни обстоятелства при осъществяване на действия, свързани със защита на националната сигурност и обществения ред и при извършване на пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност.

Чл. 237. (1) За изплатените обезщетения за вреди, причинени на граждани от незаконни актове, действия или бездействия на органи и длъжностни лица, МВР има право на иск срещу служителите, които са ги причинили виновно при условията на чл. 235, ал. 1.

(2) Държавата има право на иск срещу служителите, виновно причинили вреди при условията на чл. 235, ал. 2, за обезщетението, изплатено на увредения.

(3) Когато служителят е изпълнявал служебните си задължения точно, държавата отговаря за всички имуществени и неимуществени вреди, причинени от него

на граждани, без да има право да търси от причинителя на вредата възстановяване на платеното от нея.

Чл. 238. (1) Държавните служители в МВР отговарят за причинените вреди, но не и за пропуснатите ползи.

(2) Размерът на вредите се определя към деня на настъпването им, а ако това не може да се установи - към деня на откриването им.

Чл. 239. (1) За вреди, причинени при условията на чл. 235, ал. 1, служителят отговаря в размера на вредата, но не повече от едно брутно месечно възнаграждение.

(2) За вреди, причинени при условията на ал. 1 от висши ръководни служители, отговорността е в размера на вредата, но не повече от три брутни месечни възнаграждения.

Чл. 240. (1) Държавните служители в МВР, чието служебно задължение е да събират, съхраняват, разходват или отчитат парични или материални ценности, отговарят:

1. в размера на вредата, но не повече от три брутни месечни възнаграждения;
2. за липса - в пълен размер заедно със законната лихва от деня на причиняване на вредата, а когато това не може да се установи - от деня на откриване на липсата.

(2) Лицата, които са получили нещо без основание от причинителя на вредата или са се възползвали от увреждането по ал. 1, т. 1, дължат солидарно с причинителя на вредата връщане на полученото до размера на обогатяването. Лицата дължат връщане и на полученото по дарение от причинителя на вредата, когато дарението е със средства, извлечени от причинената вреда.

(3) Исковете по ал. 1, т. 2 и ал. 2 се погасяват с изтичане на 10-годишна давност от деня на причиняването на вредата.

Чл. 241. Когато вредата е причинена от няколко лица, те отговарят:

1. в случаите на ограничена имуществена отговорност - съобразно участието на всеки от тях в причиняването на вредата, а когато това не може да бъде установено - пропорционално на брутното месечно възнаграждение; сборът на дължимите от тях обезщетения не може да надвишава размера на вредата;

2. в случаите на пълна имуществена отговорност - солидарно.

Чл. 242. (1) В случаите на ограничена имуществена отговорност лицата по чл. 228 издават заповеди за основанието и размера на отговорността на служителя.

(2) Заповедта се издава в едномесечен срок от откриването на вредата, но не по-късно от една година от причиняването ѝ, а когато е причинена от ръководен служител или при извършване на отчетна дейност - в тримесечен срок от откриването ѝ, но не по-късно от 5 години от нейното причиняване. Тези срокове не текат, ако е образувано производство за осъществяване на пълна имуществена отговорност, докато производството е висящо.

(3) Ако служителят в едномесечен срок от връчването на заповедта писмено

оспори основанието или размера на отговорността, МВР може да предяви срещу него иск пред съда.

Чл. 243. (1) Пълната имуществена отговорност се осъществява по съдебен ред, освен ако държавният служител не внесе доброволно сумата преди съдебното производство.

(2) Исковете за пълна имуществена отговорност по ал. 1 се погасяват с изтичане на 5-годишна давност, която започва да тече от деня на причиняването на вредата. В тези случаи давността се прекъсва и с акт, съставен от контролен орган, от деня на връчването му на служителя.

Чл. 244. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на гражданския закон.

Глава осемнадесета. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СЛУЖЕБНОТО ПРАВООТНОШЕНИЕ

Чл. 245. (1) Служебното правоотношение на държавния служител в МВР се прекратява:

1. при навършване на пределна възраст за служба в МВР - 60 години;
2. при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст - по искане на служителя или по предложение на органа по назначаването;
3. по здравословни причини - при невъзможност държавният служител да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайна неработоспособност, или по здравни противопоказания;
4. по собствено желание;
5. при съкращаване на длъжността;
6. при неявяване или отказ на служителя да заеме длъжността, на която е възстановен, в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение за отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, освен когато този срок не бъде спазен по уважителни причини;
7. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си поради:
 - а) влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода, когато изпълнението на наказанието не е отложено по реда на Наказателния кодекс, или е наложено наказание по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7 от Наказателния кодекс и не е задължително налагането на дисциплинарно наказание уволнение;
 - б) получаване на най-ниската обща оценка на изпълнението на длъжността;
 - в) незавършване на курса за първоначална професионална подготовка;
 - г) неподаване на декларации по чл. 187, ал. 3;
 - д) установяване наличието на обстоятелства по чл. 179, ал. 2, т. 2, когато не е задължително налагането на дисциплинарно наказание уволнение;
 - е) отказ или отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация;
 - ж) установяване на несъвместимост в случаите по чл. 177, ал. 3;
8. при налагане на дисциплинарно наказание уволнение;

9. при преминаване на изборна длъжност в случаите по чл. 177, ал. 5;
 10. при прекратяване действието на договор или при намаляване числеността на служителите по договор, сключен на основание чл. 76, ал. 1 или чл. 107, ал. 1;
 11. в периода на срока за изпитване - поради несправяне със служебните задължения след изготвена оценка на изпълнението;
 12. при смърт на държавния служител.
- (2) Обстоятелствата по ал. 1, т. 3 се установяват въз основа на решение на Централната експертна лекарска комисия, което може да бъде обжалвано пред Софийския градски съд по реда на Закона за административното производство.
- (3) В случаите по ал. 1, т. 9 след прекратяване на пълномощията на изборната длъжност служителят има право да заеме предишната или друга длъжност в рамките на притежаваната категория.
- (4) Прекратяване на служебните правоотношения в случаите по ал. 1, т. 3, 5 и 7, буква "е" се допуска само ако служителят откаже да заеме друга предложена му длъжност в рамките на притежаваната категория или ако няма незаета длъжност, подходяща за него.
- (5) Редът за прекратяване на служебното правоотношение по ал. 1 и за установяване на обстоятелствата по ал. 1, т. 7, буква "б" и т. 11 се определя в правилника за прилагане на закона.
- (6) Държавните служители запазват притежаваната категория при следващо назначаване на държавна служба в МВР, освен в случаите по ал. 1, т. 8 във връзка с чл. 227, ал. 1, т. 1.

Чл. 246. Заповедите за прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители се издават от:

1. министъра на вътрешните работи - за стажантите и за държавните служители от категории А, Б, В и Г;
2. органите по чл. 186, ал. 1 - за държавните служители от категории Д и Е.

Чл. 247. (1) Органът по чл. 246 прекратява служебното правоотношение по чл. 245, ал. 1, т. 5 и 7 с едномесечно предизвестие. При неспазване на срока на предизвестие на държавния служител се дължи обезщетение за неспазения срок на предизвестие.

(2) Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение по чл. 245, ал. 1, т. 2 и 4 се издава в срока по ал. 1. Органът по чл. 246 може да прекрати служебното правоотношение преди изтичането на срока, като заплати обезщетение на държавния служител за остатъка от времето.

Чл. 248. Държавните служители в МВР не могат да бъдат освобождавани от служба през време на отпуск, освен в случаите по чл. 245, ал. 1, т. 1 и 3, както и когато са осъдени на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 249. (1) Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение подлежи на незабавно изпълнение.

(2) Служебното правоотношение се прекратява от датата на връчването на заповедта, освен в случаите по:

1. член 245, ал. 1, т. 1 и 3 - от датата на издаване на заповедта;
2. член 245, ал. 1, т. 12 - от датата на смъртта.

Чл. 250. Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение може да се обжалва по реда на Закона за административното производство или на Закона за Върховния административен съд. Обжалването не спира изпълнението.

Чл. 251. При отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение държавните служители в МВР се възстановяват на предишната или на друга равностойна длъжност в рамките на притежаваната категория и могат да я заемат, ако в двуседмичен срок от влизането в сила на съдебното решение се явят в съответната служба.

Глава деветнадесета. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 252. (1) При прекратяване на служебното правоотношение държавните служители имат право на обезщетение в размер на толкова месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат, но не повече от 20.

(2) Когато държавните служители са прослужили 10 и повече години и служебното им правоотношение е прекратено по здравословни причини, размерът на еднократното обезщетение не може да бъде по-малък от 15 месечни възнаграждения.

(3) При прекратяване на служебното правоотношение при условията на ал. 2, когато прослуженото време е по-малко от 10 години, еднократното обезщетение е в размер 10 месечни възнаграждения.

(4) При повторно и при всяко следващо прекратяване на служебното правоотношение от полагащото се обезщетение, определено по реда на ал. 1 - 3, се приспадат толкова месечни възнаграждения, колкото вече са получени от служителите на длъжности по чл. 253, ал. 1.

(5) При прекратяване на служебното правоотношение след прослужени 10 и повече години държавните служители имат право на еднократно допълнително вещчево имущество или на левовата му равностойност.

(6) При прекратяване на служебното правоотношение поради смърт на държавния служител на преживелия съпруг, децата и родителите се изплаща обезщетението по ал. 1.

(7) Разпоредбите на ал. 1 и 5 не се прилагат, когато служебното правоотношение е прекратено по чл. 245, ал. 1, т. 8.

Чл. 253. (1) При определяне размера на обезщетението по чл. 252 се вземат предвид прослужените години като държавен служител в МВР и като държавен служител - офицер, сержант или гражданско лице по отменения Закон за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ. бр. 122 от 1997 г.; бр. 29 от 1998 г. - Решение № 3 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 70, 73 и 153 от 1998 г., бр. 30

и 110 от 1999 г., бр. 1 и 29 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 45 и 119 от 2002 г., бр. 17, 26, 95, 103, 112 и 114 от 2003 г., бр. 15, 70 и 89 от 2004 г., бр. 11, 19, 27, 86, 103 и 105 от 2005 г.), като служител по отменения § 19 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията (обн., ДВ, бр. 73 от 1998 г.; изм., бр. 62 от 2002 г.) или на кадрова военна служба без приравнения трудов стаж.

(2) Извън случаите по ал. 1 приравненият трудов стаж се зачита за определяне на еднократното обезщетение при прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители от МВР поради пенсиониране, когато са прослужили последните 13 години и 4 месеца на длъжности по ал. 1.

Чл. 254. (1) При незаконно прекратяване на служебното правоотношение държавните служители в МВР имат право на обезщетение в размер, изчислен по реда на чл. 256 към момента на прекратяването, за времето, през което са останали без работа, но за не повече от 6 месеца. Когато през това време са работили на по-нископлатена работа, те имат право на разликата във възнагражденията.

(2) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и в случаите на отстраняване от длъжност по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, когато наказателното производство спрямо отстранените служители бъде прекратено или те бъдат оправдани, или при отпадане на основанието за отстраняването им.

Чл. 255. (1) На държавните служители в МВР, претърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща еднократно обезщетение в размер 10 месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(2) На преживелия съпруг, децата и родителите на загинали при или по повод изпълнение на служебните си задължения държавни служители в МВР се изплаща еднократно обезщетение на всеки от тях в размер 12 месечни възнаграждения.

(3) Видът на причинената телесна повреда се определя от Централната експертна лекарска комисия, а обстоятелствата, при които е причинена или при които държавният служител е загинал, се удостоверяват от прекия ръководител.

(4) В случаите на смърт на лицата по ал. 2 се изплаща и обезщетението по чл. 252, ал. 1.

(5) Обезщетенията по ал. 1 и 2 се разрешават от директорите на служби и дирекции.

Чл. 256. (1) Еднократните обезщетения по този закон се изплащат на базата на месечното възнаграждение, определено към датата на прекратяване на служебното правоотношение, на отстраняване от длъжност или на установяване на събитието по чл. 255, което включва:

1. основното месечно възнаграждение;
2. допълнителни възнаграждения за продължителна служба, за специфични условия на труд, за научна степен и за работа по чл. 113, ал. 1, т. 1, 2 и 4.

(2) Обезщетенията по чл. 252 и 255 не подлежат на облагане с данък.

Глава двадесета. СИНДИКАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 257. (1) Служителите от МВР могат да се организират за подпомагане и защита на своите професионални и социално-икономически права.

(2) Държавните служители не могат да членуват в други синдикални организации, както и да приемат в своите организации представители на лица, неработещи в МВР. Организациите на държавните служители нямат право да се присъединяват или да се включват в синдикални организации извън МВР.

(3) Организациите на служителите от МВР защитават техните интереси, без да се намесват в управлението на основните структурни звена на МВР.

Чл. 258. (1) Държавните служители могат да провеждат събрания в извънработно време, включително в униформа:

1. в помещения или места, принадлежащи на МВР, предоставени им от съответните ръководители, които определят условията за използване;

2. в помещения, закрити за външни лица.

(2) Държавните служители могат да провеждат събрания през работно време в рамките на 30 часа годишно, като ръководителите им имат право да определят времето и мястото на тяхното провеждане.

(3) На организациите по чл. 257 се предоставят за безвъзмездно ползване помещения и подходящи места за съобщения и други печатни материали, свързани с дейността им.

Чл. 259. (1) Държавните служители, които заемат ръководна изборна длъжност във всяка от най-представителните в национален мащаб организации по чл. 257, излизат в неплатен отпуск въз основа на молба, която се представя чрез съответната организация. Броят им се одобрява от министъра на вътрешните работи след съгласуване в Съвета за социално партньорство в МВР.

(2) Времето по ал. 1 се зачита за трудов стаж по този закон.

Чл. 260. (1) В МВР се създава Съвет за социално партньорство. Съветът се ръководи от министъра на вътрешните работи или от оправомощено от него лице. В съвета участват делегати от организациите по чл. 257.

(2) Съветът обсъжда и сключва споразумения за гарантиране правата на служителите на МВР.

(3) Споразуменията с лицата, работещи по трудово правоотношение, се сключват при условията и по реда на Кодекса на труда.

Глава двадесет и първа. ФИНАНСОВО-РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

Чл. 261. (1) Министерството на вътрешните работи е на издръжка от републиканския бюджет.

(2) За финансовото осигуряване на дейността си МВР съставя бюджет с

приходна и разходна част.

(3) В приходната част на бюджета постъпват средства от:

1. собствени приходи от такси, услуги, наеми, глоби, продажби на движими вещи - дълготрайни материални активи, дарения и други, определени със закон;
2. субсидия от републиканския бюджет.

(4) Разходната част на бюджета се разработва по пълна бюджетна класификация в следните направления:

1. текущи разходи;
2. капиталови разходи;
3. разходи по национални служби;
4. разходи по областни дирекции;
5. програми за действие.

(5) Финансовото осигуряване на дейността на МВР може да се извършва и от други източници по ред, определен със закон или с акт на Министерския съвет.

Чл. 262. Министерството на вътрешните работи е администратор на 10 на сто от приходите по чл. 240, ал. 2 от Закона за митниците.

Чл. 263. Материално-техническото осигуряване на МВР включва:

1. текуща издръжка;
2. доставка, производство и ремонт на техника и въоръжение, оборудване и друго имущество;
3. проектиране и извършване на капитално строителство и изграждане на жилищен, сграден, почивен и болничен фонд;
4. управление на земи, сгради и съоръжения;
5. социални и обслужващи дейности;
6. други дейности, свързани със защитата на националната сигурност и обществения ред.

Чл. 264. Дейностите в областта на материално-техническото осигуряване на МВР се осъществяват при условията и по реда на Закона за обществените поръчки.

Чл. 265. Министерският съвет предоставя на МВР за управление земи, сгради, съоръжения и други обекти - държавна собственост.

Чл. 266. С имоти и имущество - частна държавна собственост, предоставени на МВР за осъществяване на обслужващи и социални дейности, могат да се оказват услуги на физически и юридически лица по ред, определен от министъра на вътрешните работи.

Чл. 267. За осигуряване изпълнението на военновременни задачи МВР изгражда и поддържа необходимите за целта обекти.

Част четвърта. МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА

Глава двадесет и втора. ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Чл. 268. За предотвратяване и преустановяване на нарушенията, свързани с изпълнението на задълженията по този закон, както и за отстраняване на негативните последици от тях, министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица могат да спират строителството, въвеждането в експлоатация и използването на обекти, инсталации, уреди и съоръжения, както и да спират други дейности, които създават опасност за националната сигурност и обществения ред, за възникването на пожари и производствени аварии.

Чл. 269. (1) Заповедта за налагане на принудителни административни мерки се обжалва по реда на Закона за административното производство или Закона за Върховния административен съд.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение, освен ако съдът не постанови друго.

Глава двадесет и трета. АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 270. (1) Който не изпълни разпореждане на орган на МВР, направено в изпълнение на функциите му, се наказва с глоба от 50 до 200 лв.

(2) За маловажни нарушения органите на МВР налагат глоба до 50 лв.

Чл. 271. (1) Който без уважителни причини не се яви в местата по чл. 47, ал. 2 и чл. 60, ал. 1, след като е редовно призван, се наказва с глоба до 100 лв.

(2) При повторно неявяване без уважителни причини глобата е от 100 до 200 лв.

Чл. 272. Който при условията на глава седма, раздел II и глава осма, раздел II без уважителни причини не предостави на орган на МВР превозно или съобщително средство, се наказва с глоба от 100 до 200 лв.

Чл. 273. Който не изпълни предписанията по чл. 45, ал. 2, писмените разпореждания по чл. 104, ал. 1, т. 3 и заповедите по чл. 268, се наказва с глоба от 200 до 500 лв.

Чл. 274. (1) Физически лица, които извършват дейности по чл. 108 без разрешение, се наказват с глоба от 1000 до 10 000 лв.

(2) За нарушение по ал. 1 на търговците се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(3) При повторност на нарушенията лицата по ал. 1 се наказват с глоба от 10 000 до 20 000 лв., а по ал. 2 - с имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 275. Който противозаконно пречи на орган на МВР да изпълнява функциите си, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв., ако извършеното не съставлява престъпление.

Чл. 276. Който предизвиква радиосмущения в радиочестотния спектър, разпределен за нуждите на националната сигурност и отбраната на Република България, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 277. Който неправомерно преизлъчва радиообмен, осъществяван в радиочестотния спектър, разпределен за нуждите на националната сигурност и отбраната на Република България, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 278. (1) Когато нарушението по чл. 276 или 277 е извършено от юридическо лице или от едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по чл. 276 или 277 е извършено повторно, се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер на първоначално наложената.

Чл. 279. Ръководителите на държавни органи, организации и юридически лица и гражданите, които виновно не са изпълнили задълженията, предвидени в този закон или в подзаконовите нормативни актове по прилагането му, се наказват с глоба от 200 до 2000 лв.

Чл. 280. (1) За нарушение на чл. 175, ал. 4 на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) При повторност на нарушенията по ал. 1 на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 20 000 лв.

(3) Вещите, които са послужили за извършване на административно нарушение или които са били предмет на нарушение по ал. 1 и 2, независимо чия собственост са, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 281. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от органите на МВР.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Обща опасност" е налице, когато се застрашават неопределен брой лица или широк кръг обекти според начина на възникване, обекта на засягане, обхвата на поражение и времето на протичане.

2. "Действия при изпълнение на служебни задължения" са такива действия или бездействия, които съставляват изпълнението на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност.

3. "Действия по повод изпълнение на служебни задължения" са такива действия или бездействия, които не съставляват изпълнението на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност, но ги предхождат или следват по време и са в пряка причинна връзка с тях.

4. "Загинал при или по повод изпълнение на служебни задължения" е лице, чиято смърт е настъпила при обстоятелствата по т. 2 и 3.

5. "Снемане на полицейска регистрация" е операция или набор от операции с данните, обработвани при полицейската регистрация, които водят до заличаване на данни или до унищожаване на материални носители на информация от документални фондове, или до обезличаване на данните и ползването им само за целите на статистиката в автоматизираните информационни системи.

6. "Повторно" е нарушението, извършено в срок една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

7. "Системни нарушения" са три или повече нарушения, извършени в продължение на една година.

8. "Дисциплинарно дело" е сбор от документи, събрани в хода на дисциплинарното производство за извършено тежко дисциплинарно нарушение по чл. 227.

9. "Професионално образование" е придобиването на образователно-квалификационни степени и на образователна и научна степен на висшето образование в области на висшето образование, професионални направления и специалности, за които Академията на МВР е получила програмна акредитация.

10. "Професионално обучение" е придобиването на професионална квалификация във връзка с изпълнение на задачите и дейностите на МВР.

11. "Полицейска подготовка" е първоначално професионално обучение за придобиване на знания и умения за изпълнение на задачите и дейностите на МВР по опазване на обществения ред и противодействие на престъпността.

12. "Подготовка по пожарна безопасност и защита на населението" е първоначално професионално обучение за придобиване на знания и умения за изпълнение на задачите и дейностите на МВР по осъществяване на държавен противопожарен контрол, пожарогасителна и аварийно-спасителна дейност.

13. "Подготовка по защита на националната сигурност" е първоначално професионално обучение за придобиване на знания и умения за изпълнение на задачите и дейностите на МВР по осъществяване защита на националната сигурност от действия на чужди специални служби, организации и лица.

14. "Свързани лица" са лицата по смисъла на § 1 от допълнителната разпоредба

на Закона за държавния служител.

15. "Брутно месечно възнаграждение" е сумата от основното месечно възнаграждение и допълнителните възнаграждения на държавните служители в МВР.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Законът за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ. бр. 122 от 1997 г.; бр. 29 от 1998 г. - Решение № 3 на Конституционния съд от 1998 г., изм., бр. 70, 73 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 110 от 1999 г., бр. 1 и 29 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 45 и 119 от 2002 г., бр. 17, 26, 95, 103, 112 и 114 от 2003 г., бр. 15, 70 и 89 от 2004 г., бр. 11, 19, 27, 86, 103 и 105 от 2005 г.) се отменя.

§ 3. (1) Служебните правоотношения със заварените на служба държавни служители - офицери, сержанти и граждански лица в МВР, не се прекратяват, а се преобразуват, считано от датата на влизане в сила на закона, като държавните служители се назначават на длъжностите, които заемат към момента на преобразуване на правоотношенията.

(2) Званията и ранговете на лицата по ал. 1 се премахват и им се присъжда категория съобразно заеманата длъжност, както следва:

1. категория А - на главния секретар на МВР и на директорите на национални служби;

2. категория Б - на командира на Специализирания отряд за борба с тероризма, на заместник-директорите на национални служби, на директорите и заместник-директорите на териториалните служби, на директорите и заместник-директорите на дирекциите от специализираната и общата администрация, на директора и заместник-директора на дирекция "Миграция", на директорите и заместник-директорите на Медицинския институт, научноизследователските и научно-приложните институти, на началниците на регионалните звена на Национална служба "Полиция", на началниците на регионалните звена "Пожарна и аварийна безопасност", на началниците на направления, на началниците на отдели в специализираната и общата администрация, на научноизследователските и научноприложните институти, на началниците на районните полицейски управления и на районните служби "Пожарна и аварийна безопасност" в Столичната дирекция на вътрешните работи;

3. категория В - на заместник-началниците на направления, на началниците на районните полицейски управления и на районните служби "Пожарна и аварийна безопасност" в регионалните дирекции на вътрешните работи, на началниците на сектори, на главните експерти, на главните юрисконсулти, на началниците на сектори в районните полицейски управления, на началниците на полицейски участъци и на противопожарни участъци, на началниците на групи, на експертите и на старшите юрисконсулти;

4. категория Г - на главен инспектор, старши инспектор, инспектор, разузнавач, дознател, специалист, юрисконсулт, младши юрисконсулт, радиооператор, асистент и научен сътрудник III степен;

5. категория Д - на борден техник, младши разузнавач, младши експерт, командир на екип и командир на отделение;

б. категория Е - на полицаи, старши полицаи, пожарникар, старши пожарникар, старши сътрудник по охраната, сътрудник по охраната, помощник-командир на кораб, авиомеханик, водач на оперативен автомобил, младши радиооператор, завеждащ служба, главен технически сътрудник, старши технически сътрудник, домакин, старши техник, автомонтъор, снабдител, водач на автомобил, началник на склад, главен готвач, технически сътрудник и техник.

(3) При присъждането на категория по реда на ал. 2 се вземат предвид длъжностите по ал. 2, т. 1 - 6 и приравнените към тях с класификаторите по чл. 115 от Правилника за прилагане на отменения Закон за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 113 от 1998 г.; изм., бр. 37 от 1997 г., бр. 70 от 1999 г. - Решение № 4049 и Решение № 4209 на Върховния административен съд от 1999 г., бр. 62 и 92 от 2000 г., бр. 4 от 2001 г., бр. 8 и 28 от 2002 г., бр. 39 от 2003 г., бр. 37 и 65 от 2004 г., РВАС № 1219 от 2005 г. по адм. д. № 4773 от 2004 г., бр. 16 и 96 от 2005 г.).

(4) При присъждане на категориите по ал. 2 за държавните служители, които притежават полицейска подготовка, подготовка по пожарна безопасност и защита на населението или подготовка по защита на националната сигурност, както и за държавните служители, заемащи длъжности, за които се изисква такава подготовка, се прилагат съответните наименования на категориите по чл. 170, ал. 2 - 4.

(5) До определяне от Министерския съвет на заплатите на държавните служители по чл. 199 и 200 на лицата по ал. 1 се заплащат възнагражденията, определени по досегашния ред.

(6) Лицата, на които определените основни месечни възнаграждения по чл. 199 и 200 са по-ниски от получаваните до влизането в сила на закона, запазват размера на възнагражденията си. В този случай служителите получават лична временна добавка, която се включва в основната заплата при условия и по ред, определени от министъра на вътрешните работи.

§ 4. (1) Създадената с този закон Национална служба "Полиция" е правопреемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Национална служба "Полиция", Национална служба "Борба с организираната престъпност", Национална служба "Гранична полиция", Национална служба "Жандармерия", дирекция "Миграция", Национално централно бюро "Интерпол" и Специализиран отряд за борба с тероризма.

(2) Създадените с този закон областни дирекции "Полиция" и "Пожарна безопасност и защита на населението" са правопреемници на активите, пасивите, правата и задълженията на Столичната дирекция на вътрешните работи и на регионалните дирекции на вътрешните работи.

(3) Процесуалното представителство по висящи спорове на структурните звена по ал. 1 се осъществява от директора на Национална служба "Полиция".

(4) Процесуалното представителство по висящи спорове на структурните звена по ал. 2 се осъществява от директорите на областните дирекции "Полиция" и "Пожарна безопасност и защита на населението".

(5) Създадената с този закон Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" е правопреемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност".

(6) Процесуалното представителство по висящи спорове на Национална служба

"Пожарна и аварийна безопасност" се осъществява от директора на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението".

§ 5. (1) Образованите производства за търсене на дисциплинарна или имуществена отговорност срещу държавните служители - офицери, сержанти и граждански лица, се довършват по досегашния ред.

(2) Висящите производства по отмяна на заповеди за налагане на дисциплинарни наказания или за освобождаване от служба се довършват по досегашния ред.

§ 6. Издадените до влизането в сила на закона разрешения по чл. 120б от отменения Закон за Министерството на вътрешните работи запазват действието си до изтичането на срока на тяхната валидност.

§ 7. (1) За дознатели могат да бъдат назначавани следователи без провеждане на конкурси и без да са налице специфичните изисквания по чл. 179, ал. 3 за постъпване на държавни служители в МВР.

(2) Заварените дознатели, които не отговарят на изискванията на чл. 217, ал. 1, изпълняват възложените им функции по разследване в срок до една година от влизането в сила на закона.

§ 8. Подзаконовите нормативни актове, издадени въз основа на отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, се прилагат до издаването на съответните нови подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 9. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 59 от 1994 г., бр. 78 от 1994 г. - Решение № 8 на Конституционния съд от 1994 г., бр. 87 от 1994 г. - Решение № 9 на Конституционния съд от 1994 г., бр. 93 от 1995 г. - Решение № 17 на Конституционния съд от 1995 г., изм., бр. 64 от 1996 г., бр. 96 от 1996 г. - Решение № 19 на Конституционния съд от 1996 г., изм., бр. 104 и 110 от 1996 г., бр. 58, 122 и 124 от 1997 г., бр. 11 и 133 от 1998 г., бр. 6 от 1999 г. - Решение № 1 на Конституционния съд от 1999 г., изм., бр. 34, 38 и 84 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 74 от 2002 г., бр. 110 от 2002 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 2002 г., бр. 118 от 2002 г. - Решение № 13 на Конституционния съд от 2002 г., изм., бр. 61 и 112 от 2003 г., бр. 29, 36 и 70 от 2004 г., бр. 93 от 2004 г. - Решение № 4 на Конституционния съд от 2004 г., бр. 37 от 2005 г. - Решение № 4 на Конституционния съд от 2005 г., изм., бр. 43 и 86 от 2005 г.) в чл. 118а се създава ал. 3:

"(3) Съответният районен прокурор дава ежегодно писмено становище за работата на дознателя, като изпраща препис от него на главния дознател."

§ 10. В Закона за изпълнение на наказанията (обн., ДВ, бр. 30 от 1969 г.; изм. и доп., бр. 34 от 1974 г., бр. 84 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 27 и 89 от 1986 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 21 от 1990 г., бр. 109 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г., бр. 12 и 13

от 1997 г., бр. 73 и 153 от 1998 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 62 и 120 от 2002 г., бр. 61, 66, 70 и 103 от 2004 г., бр. 86 и 105 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 19б в т. 1 думите "офицери, сержанти и граждански лица" се заличават.

2. В чл. 20:

а) в ал. 1, т. 1 текстът след думите "държавни служители" се заличава;

б) в ал. 2 думите "офицери и сержанти" се заменят с "държавни служители";

в) алинеи 3 и 4 се изменят така:

"(3) Категориите на държавните служители се присъждат от министъра на правосъдието по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи.

(4) За личния състав по ал. 1, т. 1 се прилагат разпоредбите на част трета, глави петнадесета - двадесета от Закона за Министерството на вътрешните работи, доколкото в този закон не е предвидено друго."

3. В чл. 20и думите "Офицерите и сержантите" се заменят с "Държавните служители".

4. В чл. 20к думите "граждански лица" се заличават.

5. В чл. 84б:

а) в ал. 1 думите "офицерите и сержантите" се заменят с "държавните служители";

б) в ал. 2 думите "офицерите и сержантите" се заменят с "държавните служители".

6. В чл. 84в, ал. 1 думите "Офицерите и сержантите" се заменят с "Държавните служители".

7. В чл. 133, ал. 4, т. 1 думите "офицери, сержанти и граждански лица" се заличават.

§ 11. В Закона за политическите партии (обн., ДВ, бр. 28 от 2005 г.; изм., бр. 102 от 2005 г.) в чл. 9, ал. 1 думите "офицери, сержанти и граждански лица" се заличават.

§ 12. В Закона за управление при кризи (ДВ, бр. 19 от 2005 г.) в чл. 58, ал. 2, т. 1 думите "офицери, сержанти и граждански лица" се заличават.

§ 13. В Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 85 от 2000 г., бр. 99 от 2002 г., бр. 71 от 2003 г., бр. 102 и 105 от 2005 г.) в § 7 от преходните и заключителните разпоредби думите "офицери, сержанти и граждански лица" се заличават.

§ 14. В Закона за местните избори (обн., ДВ, бр. 66 от 1995 г.; попр., бр. 68 от 1995 г.; бр. 85 от 1995 г. - Решение № 15 на Конституционния съд от 1995 г., изм., бр. 33 от 1996 г., бр. 22 от 1997 г. - Решение № 4 на Конституционния съд от 1997 г., изм., бр. 11 и 59 от 1998 г., бр. 69 и 85 от 1999 г., бр. 29 от 2000 г., бр. 24 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 69 и 93 от 2003 г., бр. 28 от 2005 г.) в чл. 35, ал. 4 след думите "Министерството на отбраната" се поставя запетая, съюзът "и" се заличава и се добавя "държавни служители от".

§ 15. В Закона за Икономически и социален съвет (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм., бр. 120 от 2002 г. и бр. 20 от 2003 г.) в чл. 9, ал. 1, т. 9 думите "офицери и сержанти" се заменят с "държавни служители".

§ 16. В Закона за облагане доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 118 от 1997 г., бр. 35 от 1998 г. - Решение № 6 на Конституционния съд от 1998 г., изм., бр. 71 и 153 от 1998 г., бр. 50, 103 и 111 от 1999 г., бр. 105 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 40, 45, 61 и 118 от 2002 г., бр. 42, 67, 95 и 112 от 2003 г., бр. 36, 37, 53, 70 и 108 от 2004 г., бр. 43, 102, 103 и 105 от 2005 г.) в чл. 19, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В т. 6 думите "по чл. 223, ал. 4 и чл. 261" се заменят с "по чл. 204, ал. 4 и чл. 252".

2. В т. 10 думите "по чл. 232, ал. 1, т. 4" се заменят с "наградата във вид на огнестрелно оръжие по чл. 215, ал. 2".

3. В т. 11 думите "по чл. 223, ал. 5" се заменят с "по чл. 204, ал. 5".

§ 17. В Закона за защита на класифицираната информация (обн., ДВ, бр. 45 от 2002 г.; попр., бр. 5 и 31 от 2003 г.; изм., бр. 52, 55 и 89 от 2004 г.) в чл. 14, т. 1 думите "чл. 124" се заменят с "чл. 113".

§ 18. В Закона за далекосъобщенията (обн., ДВ, бр. 88 от 2003 г.; изм., бр. 19, 77, 88, 95, 99 и 105 от 2005 г.) навсякъде думите "специализираното звено по чл. 122" се заменят със "специализираната дирекция по чл. 111".

§ 19. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г.) в чл. 37, ал. 3 след думите "под стража" се добавя "лица, задържани на основание чл. 63 от Закона за Министерството на вътрешните работи".

§ 20. В Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 79 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 21, т. 4 думите "по чл. 70, ал. 1" се заменят с "по чл. 63, ал. 1".

2. В чл. 28, ал. 2 думите "по чл. 70, ал. 1" се заменят с "по чл. 63, ал. 1".

§ 21. Разпоредбите относно правното положение на държавните служители в Министерството на вътрешните работи се прилагат и за държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги.

§ 22. (1) Министерският съвет в срок един месец от влизането в сила на закона внася в Народното събрание проекти на закони за изменение и допълнение на законите, чиито разпоредби трябва да бъдат приведени в съответствие с този закон.

(2) Министерският съвет в срок два месеца от влизането в сила на закона

приема подзаконовите актове по прилагането му.

§ 23. Министърът на вътрешните работи издава подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона в срок 4 месеца от влизането му в сила.

§ 24. Законът влиза в сила от 1 май 2006 г.

§ 25. Министерският съвет приема правилник за прилагането на закона в срок един месец от влизането му в сила.

§ 26. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 9 февруари 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.